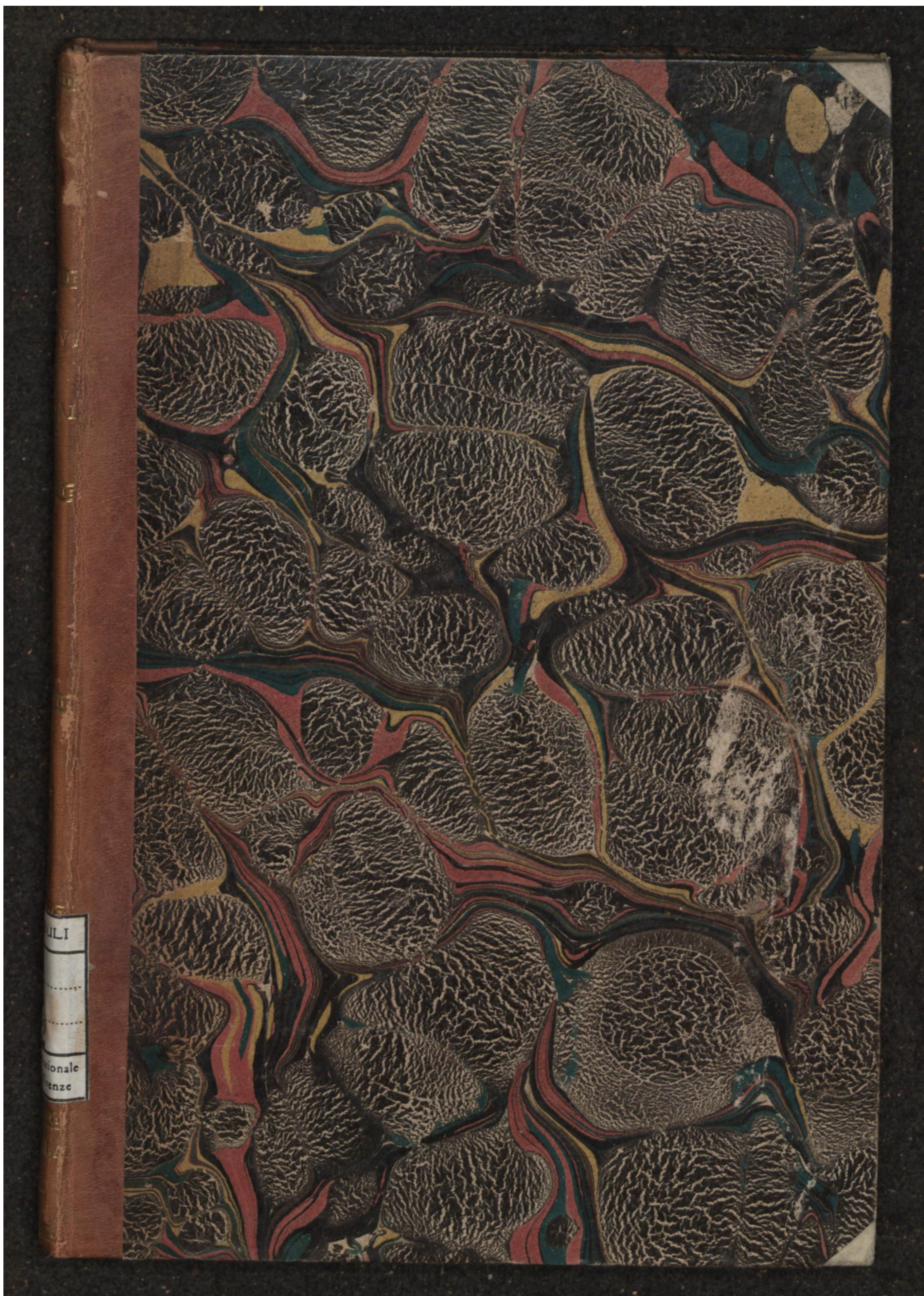
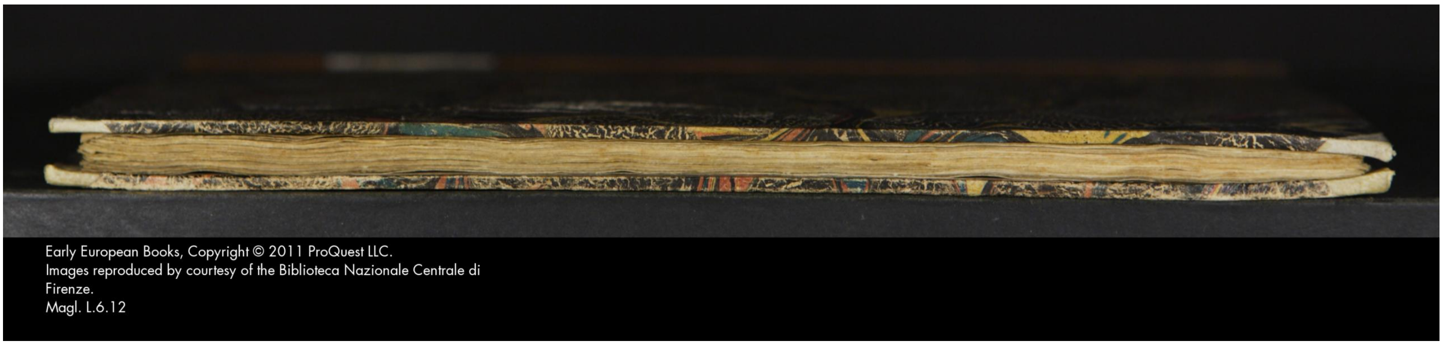

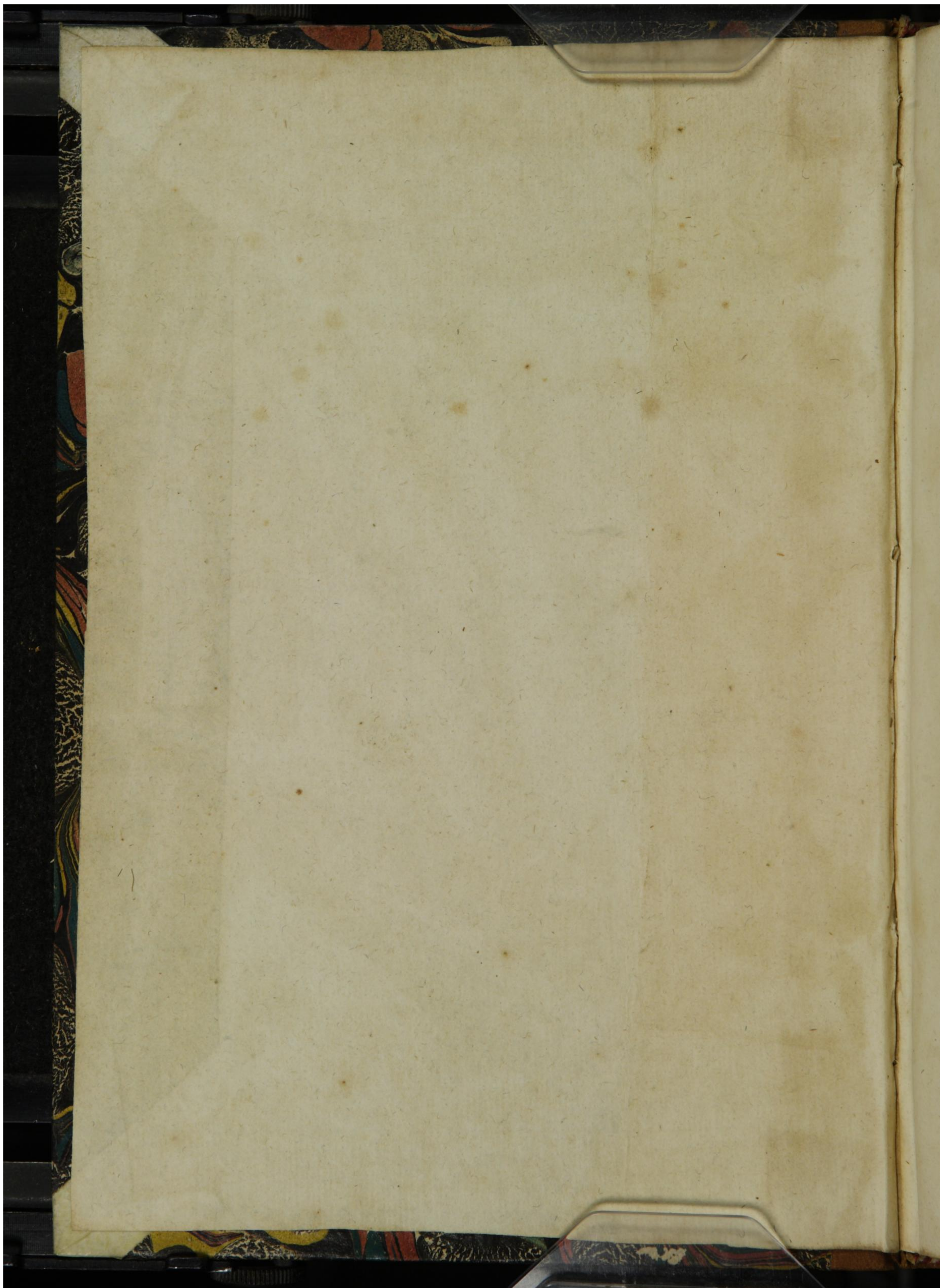

VIII
MANTV
ECLOGA
104
INCUNABULI
L
6
12
Biblioteca Nazio
Centrale - Firen
S. L.

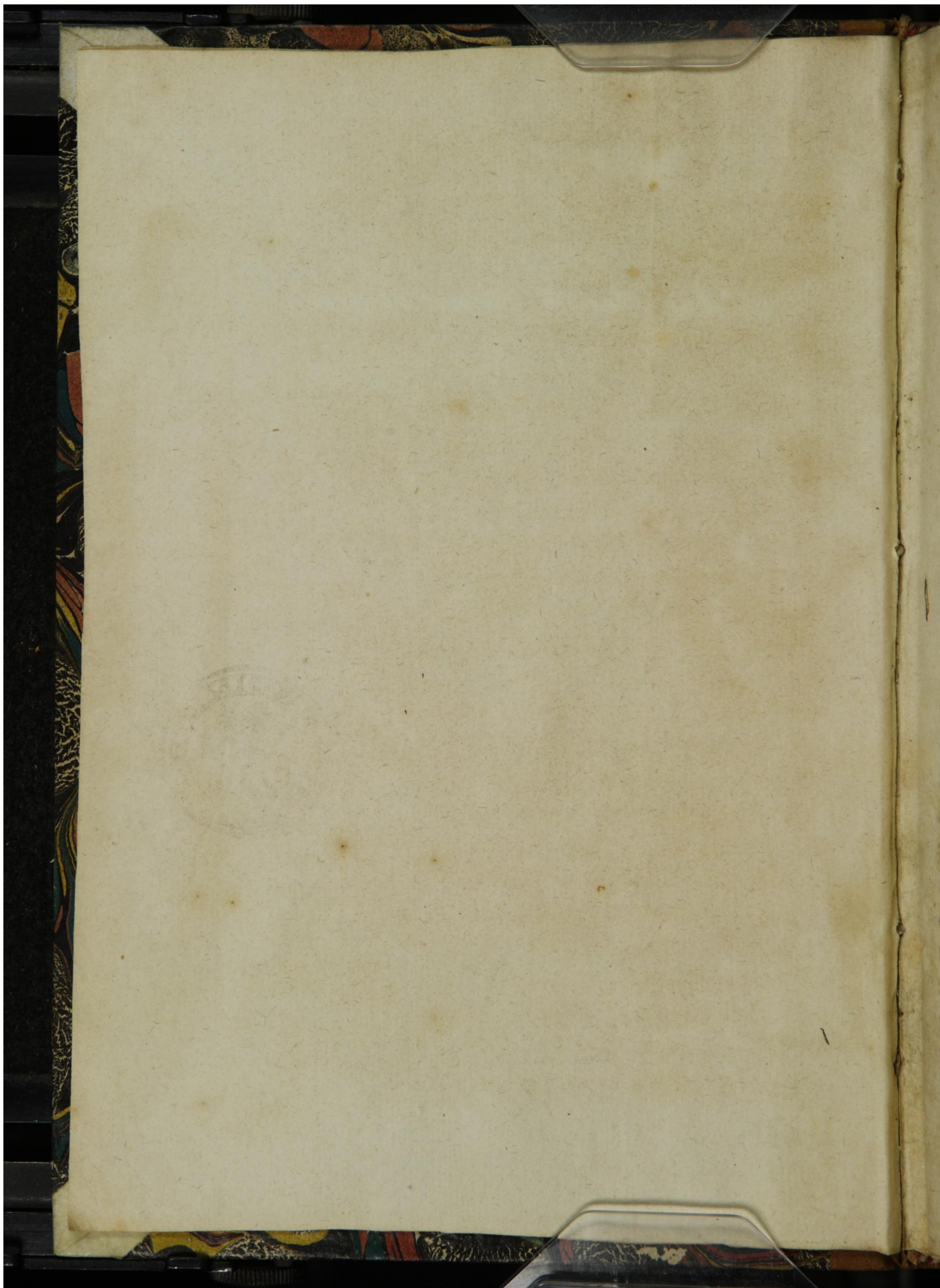

Egloge Fratris Baptiste mantuani Carmelitæ de honesto amore & fœlici eius exitu cum quadam alia æglo-ga contra Amorem noui-ter addita.

F. Baptista Mantuanus Carmelita Paridi Cerefario. D. S.

AVdi o Pari ænigma perplexum: quod œdipodes ipse nõ solueret. Ego quinquagenarius & iam canescens adolescentiam meã repperi: & habeo adolescentiã simul & senectam. Sed ne longa ambage te teneã: nodum hunc dissoluo. Anno preterito cũ Florentia rediens Bononiã peruenissem, intellexi apud quendã litterariũ uirum esse quendã libellum meũ: quem olim ante religionẽ dum in gymnasio Paduano philosophari inciperẽ: ludens excuderam: & ab illa ætate adolescentiã uocauerã. Carmẽ est Bucolicũ in octo æglogas diuisum quod iãdiu tanq̃ abortiuũ putabã abolitũ. Vbi id resciui, saturni na fame repente sum pcitus: & cogitaui quonã pacto possem ꝑlime iferre perniciẽ. Iuuantibus ergo amicis libellũ mihi uẽdicaui ut perderẽ: quem suspicabar erratis nõ posse nõ scatere. at ubi intellexi et alia quedã exemplaria superesse: uisum est p̃stare hoc quod uendicarã emẽdare: emendatũq; ędere: ut eius ędítione cętera quæ cõtinent multa nimis iuuenilia deleantur. Hoc igitur sic castigatũ duabus aliis æglogis q̃s in religiõe lusi in calce subiunctis tibi o Pari iuuenis antiquę nobilitatis & studioꝝ ac omnium bonaꝝ artiũ amantissime: nostręq; urbis decus egregiũ libentissime dono: ut quãdo tetricis illis philosophię ac theologię lucubrationibus qbus assidue uacas fatigatus fueris, habeas iucũdulã hanc lectiũculã: qua tanq̃ ludo quodã blãdulo sed liberali lassum legẽdo reparetur ingeniũ. Oẽs aũt penes quos ĩmatura illa sunt exẽplaria q̃ dixi: rogatos uolo: ut si qd unq̃ fuit eis dulce meũ: cõfesti exurãt: nec ullo pacto supesse permittãt. Accipe ergo Pari suauissime libellũ & auctorẽ: & ambobus tãq̃ rebus tuis tuo deĩceps utaris arbitrio. Vale calẽ. Septẽbris. M. cccclxc. viii.

F. Baptistæ Mantuani Carmelitæ Theologi adolescentia in æglogas diuisa. Ad Paridem Ceresarium.
Egloga prima de honesto amore & fœlici eius exitu.
Colloquutores Faustus & Fortunatus.
Nomen æglogæ. Faustus.

ex libris Magistri simonis empore[illegible].

Auste precor, gelida quando pecus omne sub umbra Fort.
Ruminat, antiquos paulum recitemus amores.
Ne si forte sopor nos occupet ulla ferarum:
Quæ modo per segetes tacite insidiantur adultas,
Sæuiat in pecudes: melior uigilantia somno.
Hic locus: hæc eadem sub qua requiescimus arbor Fau.
Scit quibus ingemui curis: quibus ignibus arsi
Ante duos: uel ni memini male: quattuor annos.
Sed tibi quando uacat: quando est iucunda relatu,
Historiam prima repetens ab origine pandam.
Hic ego dum sequerer primis armenta sub annis
Veste solo strata sedi: iacuiq; supinus:
Cum gemitu & lachrymis mea tristia fata reuoluens.
Nulla quies mihi dulcis erat: nullus labor: ægro
Pectore sensus iners: & mens torpore sepulta
Vt stomachus languentis erat: quem nulla ciborum
Blandimenta mouent: quem nulla inuitat orexis.
Carminis occiderat studium: iam nulla sonabat
Fistula disparibus calamis: odiosus & arcus.
Funda odiosa: canes odiosi: odiosa uolucrum

104

Præda:nucum calyces cultro enucleare molestum.
Texere fiscellam iunco uel uimine piscem.
Fallere scrutari nidos certare palestra:
Sortiri digitis res iniucunda uoluptas,
Magna prius tanti dum mens erat inscia morbi.
Colligere agrestes uuas & fraga perosus.
Moerebam.ut pastu rediens philomena: cibumq;
Ore ferens natis: uacuo sua pignora nido
Cum sublata uidet.rostro cadit esca remisso:
Cor stupet.& contra nidos super arboris altæ,
Fronde sedet,plorans infœlices hymenæos.
Seu ueluti amisso partu formosa iuuenca.
Quæ postquam latos altis mugitibus agros,
Compleuit:residens pallenti sola sub umbra,
Gramina non carpit:nec fluminis attrahit undam.
Sed quid circuitu pario tibi tœdia longo?
Dum sequor ambages:& uerba & tempora perdo
Summa hæc:uitales auras inuitus agebam.
Quod si forte uolens cognoscere singula dicas
Fauste quis in syrtes auster te impegerat istas?
Me mea:uerum etenim tibi fortunate fatebor:
Me mea galla suo sic circũuenerat ore:
Vt captam pedicis circundat aranea muscam.
Namq; erat ore rubens:& pleno turgida uultu:
Et quãuis oculo pene esset inutilis uno.
Cum tamen illius faciem mirabar: & annos.
Dicebam triuiæ formam nihil esse Dianæ.
Fort. Ludit amor sensus:oculos præstingit:& aufert
Libertatem animi:& mira nos fascinat arte.

Credo aliquis dæmon subiens præcordia: Fern m sm
Concitet: & raptam tollat de cardine mentem.
Nec deus ut perhibent: amor est: sed amaror & error.
Adde quod optatis nec spes erat ulla potiri: Fau.
Quãuis illa meo miserata faueret amori:
Monstraretq; suos oculis ac nutibus ignes.
Nam quocũq; isset: semper comes: aspera semper
Nupta sequebatur soror: & durissima mater.
Sicq; repugnabant uotis contraria uota.
Non secus ac muri catus: ille inuadere pernam de cato et mure
Nititur: hic rimas oculis obseruat acutis.
Qui satur est pleno laudat ieiunia uentre Fort.
Et quem nulla premit sitis est sitientibus asper.
Tempus erat curua segetes incidere falce. Fau.
Et late albebant flauentibus hordea culmis.
Affuit (ut mos est) natis comitata duabus
Collectura parens quæ præterit ordea messor.
Ignorabat enim uel dissimulabat amorem.
Dissimulasse puto: quoniam data munera natæ
Nouerat exiguum leporem geminasq; palumbes.
Pauperies inimica bonis est moribus. omne Fort.
Labitur in uicium: culpæ scelerumq; ministra est.
Farra legens ibat mea per uestigia uirgo Fau.
Nuda pedem: discincta sinum: spoliata lacertos
Vt decet æstatem: quæ solibus ardet iniquis.
Tecta caput fronde intorta: quia sole perusta
Fusca fit: & uoto facies non seruit amantum.
Iam tergo uicina meo lateriq; propinqua
Sponte mea delapsa manu frumenta legebat.

Nec cælare suas nec uincere fœmina curas:
Nec differre potest tantum leuitatis in illa est.
Fort. Quisquis amat leuis est: nec femina sola: sed ipsi
Quos sapere & præstare aliis mortalibus aiunt.
Quos operit latus fulgenti murice clauus.
Quos uidi elatos regali incedere passu.
Tu quoq; sic affectus eras dementior illa:
Forsitan & leuior. uirgo data farra legebat.
At tu farra dabas: dic quæ dementia maior?
Perge. opus est uerbis aliquando arcere soporem.
Continuo aspiciens ægre tulit aspera mater.
Fau. Et clamans quo dixit abis? cur deseris agmen?
Galla ueni: naq; hic alnos prope mitior umbra.
Hic tremulas inter frondes immurmurat aura.
O inuisa meis uox auribus: ite precabar
Ite malam uenti celeres dispergite uocem.
Si quis pastor oues ad pinguia pascua ducat:
Et uetet adductas præsens decerpere gramen.
Vel si iam pastas potum compellat ad amnem.
Et sitibundo ori salientem deneget undam.
Nonne importunus? naturæ inimicus: & excors?
Illa mihi uox uisa Iouis uiolentior ira.
Cum tonat: & pluuius terris irascitur aer.
Non potui & uolui frontem non flectere: uirgo
Demissi in cilium de sub uelaminis ora
Me aspiciens motis blande subrisit ocellis.
Id cernens iterum natam uocat improba mater.
Galla operi magis intendens audire recusat.
Vt pede sic animo sequitur: tum prouidus ipse

Namq; dolos inspirat amor fraudesq; ministrat.
Nunc cantu nunc sollicitans clamore metentes
Velamenta dabam sceleri: quo credere possent
Et soror & mater non audiuisse puellam.
Falce repellebam sentes: ne cura sequentis
Leuia: ne teneras ausint offendere plantas.
Quisquis amat seruit: sequitur captiuus amantem. Fort.
Fert domita ceruice iugum: fert uerbera tergo
Dulcia: fert stimulos: trahit & bouis instar aratrum.
Tu quoq; ut hinc uideo non es ignarus amorum. Fau.
Id cõmune malum semel insaniuimus omnes. Fort.
Hoc animi tam triste bonum tam dulce uenenum Fau.
Quottidie crudele magis crescebat in horas.
Vt calor in nonam dum lux attollitur horam,
Pallebam attonito similis: Limphaticus: amens
Immensor, insomnis: nec erat res ardua morbi
Nosse genus: frons est animi mutabilis index.
Vt pater aduertit: mitem se præbuit ultra
Consuetum q & ipse suos expertus: amorum
Sciret onus: blandoq; loquens humaniter ore
Dic inquit dic Fauste: quid hoc quod pectore uoluis?
Infœlix puer hæc facies testatur amorem.
Dic mihi ne pudeat curas aperire parenti.
Sit licet in natos facies austera parentum: Fort.
Equa tamen semper mens est & amica uoluntas.
Vt facilem pater affectum præ se tulit: ultro Fau.
Rem confessus opem petiit: promisit: & ante
Quam brumale gelu borealibus arua pruinis
Spargeret: agnati unanimes cum patre puellam

Despondere mihi: nec adhuc sine testibus illi
Congrediebar: eram medio sitibundus in amne
Tantalus: o quotiens misso cum bobus aratro
Vt uacuis aliquando esset sola ædibus ibam
Omnia causabar: stiuam: dentale: iugumq;.
Lora iugi: rullam: deerant quæcunq; petebam
E soceri lare. sola tamen deerat mihi uirgo.
Non deeram mihi: piscator: uenator: & auceps
Factus eram: & solers studia intermissa resumpsi.
Quicquid erat prædæ: quicquid fortuna tulisset,
Ad soceros ibat. gener officiosus habebar.
Nocte semel media subeuntem limina furtim
Sic etenim pactus fueram cum uirgine: furem
Esserati inuascere canes. ego protinus altam
Transiliens sepem uix ora latrantia fugi.
His tandem studiis hyemem transegimus illam.
Ver rediit. iam sylua uiret: iam uinea frondet.
Iam spicata ceres: iam cogitat hordea messor.
Splendiculis iam nocte uolant lampyrides alis.
Ecce dies genialis adest. mihi ducitur uxor.
Sed quid opus multis? nox expectata duobus.
Venit & in portum uento ratis acta secundo est.
Tum boue mactato gemina conuiuia luce
Sub patula instructis celebrauimus arbore mensis.
Affuit ænophilus: multoq; solutus hiaccho
Tempestiua dedit toti spectacula uico.
Et cum multifori Tonius cui tibia buxo
Tandem post æpulas & pocula: multi colorem
Ventriculum sumpsit: buccasq; inflare rubentes

La piva co i bubi

Incipiens oculos aperit: ciliisq; leuatis
Multotiensq; altis flatu a pulmonibus hausto
Vtrem implet. cubito uocem dat tibia præsto.
Nunc huc nunc illuc digito saliente uocauit
Pinguibus a mensis iuuenes ad compita cantu
Saltidico: dulciq; diem certamine clausit.
Et iam tres hyemes abiere: & proximat æstas
Quarta dies rapidis: si qua est bona: præterit horis.
Si qua placent abeunt. inimica tenacius hærent.
Fauste uiden? uicina pecus uineta subintrat. Fort.
Iam (ne forte graui mulcta taxemur) eundum est.

Egloga secunda quæ dicitur Fortunatus de amoris insania. Collocutores. Faustus & Fortunatus.

Vr tam serus ades? quid te iam septima lux est Fau.
Detinuit: gregibus ne nocent hæc pascua uestris?
Fauste padus nostros qui prçterlabitur agros Fort.
Creuerat & tumidis ripas æquauerat undis.
Nos cura gregis omissa priuata coegit
Publicaq; utilitas ripam munire diurnis
Nocturnisq; operis: fluuiumq; arcere furentem.
Fert padus exundans mala sæpius omnia: noster Fau.
Tityrus est autor: qui pascua dixit & arua. Fort.
Forsitan id uerum: quando extra tempora: & ultra
Mensuram atq; modum subito concreuerit çstu.
Nunc autem id poscit tempus: nam liquitur altis
Nix hyberna iugis: implent caua flumina montes.

Fau. Se exonerant: fluuiosq; onerant: sic flumina rursum
Se exonerãt pelagusq; onerãt: hominũ quoq; mos est
Quæ nos cunq; premunt: alieno imponere tergo.
Fort. Sed iam contractum reuocat suus alueus amnem
Fau. Decrescente pado (dictu mirabile) noster
Fortunate lacus maioribus æstuat undis.
Vrbs natat: obscuræ fiunt cellaria fossæ.
Lyntre cados adeunt. labens ad uina minister
Ridet, & ex imis fertur grauis obba lacunis.
Multa: licet nati fuerint melioribus horis
Multa & magna ferunt aliquando incõmoda ciues.
Fort. Commoditas omnis sua fert incõmoda secum.
Et sorti appendix est illætabilis omni.
Fau. Hactenus eridanus: nostros repetamus amores.
Quando quidem nunc alma Venus mouet oĩa: cœlũ
Luce tepet nitida tellus uiret: arua uolucres
Cantibus exhilarant uernis: nunc omnia fœtant.
Fort. Tu tua lusisti, sed nos aliena sequamur.
Namq; tibi noti referam pastoris amores,
Vt doceam Veneris nihil esse potentius igne.
Pauper & infesto sub sydere natus Amyntas
Sex uitulos totidemq; pares ætate iuuencas
Armentiq; patrem ducens in pascua taurum
Venerat ad coitum nitidis ubi Mintius undis
Alluit herbosos fugiens perniciter agros.
Arx noua propter aquas pinnatis ardua muris
Est coitus: campo moles fundata palustri
Hic igitur recubans uitrei prope fluminis undam
Vitis ubi amplectens longis dumeta lacertis

In uada curuata ripę supereminet umbra
Piscibus insidias tendebat harundine & hamo.
Messis erat: solis rapidi uiolentia campos
Sciderat arrentes finem Philomena canendi
Fecerat: & neqꝫ lux passim morientibus herbis
Pascere oues poterat: neqꝫ nox humore cicadas.
Dumqꝫ incumbit aquis: studioqꝫ intendit inani,
Taurus ut auditum est, primum uexatus ab œstro:
Mox canibus: demum furaci a milite syluis
Abditus: ex toto confestim euanuit agro.
Quod puer ut nouit, tumulum conscendit & alta
Voce bouem clamans longo rura omnia uisu
Prospicit, ut frustra niti se comperit: arcum
Corripit & pharetram: sequiturqꝫ per inuia taurum.
Illum per caulas & per stabula omnia quęrens
Per colles Benace tuos: per consita oliuis
Iugera: per uirides ficis & uitibus agros
Venerat ad sublime iugum: quod fulfuris arcem
Sustinet, & longis aperit prospectibus illinc
Benacum: hinc campos longe lateqꝫ patentes.
Lux ea sacra fuit Petro frondente sub ulmo
Mixta erat ex omni pubes post prandia uico.
Ducebatqꝫ leues buxo resonante choreas
Rustica gens nulla genus arte domabile: semper Fau.
Irrequietum animal: gaudet sudore peracto
Mane sacro festa (quando omnibus ocia) luce
Ipsa ocii ac famis impatiens epulatur: & implet
Ingluuiem: audito properat tibicine ad Vlmum.
Hic furit: hic saltu fertur bouis instar ad auras.

Quam raſtris uerſare nefas:& uomere terram
Calcibus obduris:& inerti mole fatigat
Ac ferit:& tota Baccho facit orgia luce
Vociferans:ridens:ſaliens:& pocula ſiccans.
Fort. Stulte quid hęc faris? ſolatia ruſtica damnas
Ruſticus ipſe? tuis malus es:tibi peſſimus ipſi.
Dicta ioco fuerint.noſtrum repetamus Amyntam.
Fau. Continuit greſſum:baculoq; innixus acerno
Fort. Intermiſit iter:donec miteſceret ęſtus.
Ah puer infœlix:ęſtus te maior in umbra
Corripiet:nudam uideas ne in fonte Dianam
Claude oculos:blandis neu des ſirenibus aurem.
Sors tua Narciſo ſimilis.Narciſus in undis
Dum ſedare ſitim properat:ſitit amplius:at tu
Exteriorem ęſtum fugiens intrinſecus ardes.
Quam melius fuerat niſi te ſic fata tuliſſent
Ad reliquum rediiſſe pecus:ſeruaſſe iuuencas.
Amniſſi bouis ęquo animo diſpendia ferre.
Quam dum conaris nil perdere:perdere teipſum
Fau. Sed poſt iacturam quis non ſapit? utile non eſt
Conſilium poſt facta dari quod oportuit ante
Conſilium poſt facta:imber poſt tempora frugum
Vna puellares inter pulcherrima turmas
Fort. Virgo erat alba comas:aliis procerior:annos
Nata quater quinos uel circiter:ore nitenti
Vrbanis certare potens & uincere nymphis.
Aureolis radians guttis ad tempora limbus
Ibat:et ad pectus clauſum uelamen aheno
Clauiculo:mediam fulgenti fibula ferro

Stringit in angustum: noua candicat instita lapsu
Linea rugoso: pedibusq; allabitur imis.
Hanc puer ut uidit: periit: flammasq; tuendo
Hausit & in pectus cœcos absorbuit ignes.
Ignes qui nec aquis perimi potuere: nec umbris.
Diminui: neq; graminibus: magicisue susuris
Oblitusq; greges & damna domestica totus
Vritur: & noctes in luctum expendit amaras.
Sæpe grauescentem uerbis compescere flammam
Nixus: & insanum iuuenis cohibere furorem
Dicebam. miserande puer quis te deus istas
Misit in ambages? sed non deus: immo Satanum
Pessimus: ex illis quos noctibus atq; diebus.
Ter tribus in terras fama est ex æthere lapsos.
Dic age si nosti quemquam: reminiscere: si quem
Videris: hoc pacto ditescere: surgere in altum.
Dilatare domum: maioribus horrea aceruis
Complere his studiis. extendere latius agros.
Multiplicare greges: acquirere pascua bobus.
Inter tot populos: quot habet latissima tellus
Sunt qui nostra ferant mensis epulanda cruentis.
Corpora: & humanos absumant dentibus artus.
Sunt inquam quos tanta malis tot uexet herinnys:
Sed nullum est tam imane genus: tam barbara nusq̄
Gens: quæ fœmineos non execretur amores.
Hinc ueniunt rixæ: ueniunt & iurgia & arma.
Sæpe etiam diræ multo cum sanguine mortes.
Hinc quoq; deletis euersæ mœnibus urbes.
Ipsæ etiam leges rubrisq; uolumina loris

Clausa uetant scelus hoc:& detestantur amores.
Vt leges audiuit:ad hæc respondit Amyntas.
Ciuis enim fuerat puer:& uersatus in urbe.
His monitis prudens & circunspectus haberi
Niteris:& sensu tetricos ante ire Catones.
Error hic: hic passim sapiens dementia regnat.
Ipse sibi blanditur homo:solersq; putari
Vult animal.tamen incautus sibi multa tetendit
Retia:& in foueam cecidit:quam fecerat ante.
Liber erat.seruile iugum sibi condidit ipse.
Pondus id est legum (uidi ipse uolumina) quas nec
Antiqui potuere patres:nec possumus ipsi
Nec seruare ætas poterit uentura nepotum.
Aspice quam stulta est hominum prudentia:cœlum
Sperat:& esse sibi sedem inter sydera credit
Forsitan in uolucrem moriens transibit:& altum
Spiritus assumptis tranabit ad æthera pennis.
Tunc ego quid latras? legum deus autor:& ipsis
Non parere:sapit magnam nimis impietatem.

Fau. Grandia de magnis hæc sunt certamina rebus.

Fort. Quid fuerim reris? quãuis pannosus & asper
Sim modo:tunc animo:tunc ui:tunc ore ualebam
Nec mihi sese alius poterat componere pastor.

Fau. Nunc quoq; si rectus uultu gradiare supino:
Alter eris Marius:raso ore uidebere carbo.

Fort. Talia respondit sic obiurgatus Amyntas.
Facto homini deus inuidit.concessa uoluptas
Visa bonum nimis excellens:& uota repressit
Legibus inuentis.ut equi ligat ora capistro

Ne quocunq; libet: flectat uestigia: sessor.
Quae mea sit, me cogit amor, sententia fari:
Liberaq; ora facit: qui non communicat usum
Coniugis: inuidus est: liuorem excusat honestas
Introducta usu longi liuoris iniquo.
Nam dum quisq; sibi retinet sua gaudia: nec uult
Publica: cōmunis mos ac longaeuus honestas
Factus: & hunc morem fecit dementia legem.
Inuida res amor est: res inuidiosa uoluptas.
Tunc ego non audens hominem contendere contra
Amplius: insano rediens ab amante recessi.
Cernis ut hic malus affectus sic lumina mentis Fau.
Claudat: in errores ut sponte feramur apertos?
Cernis ut a summo liueria nubila Baldo Fort.
Se agglomerent? oritur grando: ne forte uagantes
Tempestas deprehendat oues: discedere tempus.

Egloga tertia q̄ dicitur Amyntas de insani amoris exitu infoelici. Collocutores. Faustua & Fortunatus.

Lla hesterna ruens blandi de uertice grando
Fortunate fuit nobis innoxia: diuis
Gratia nostrarum: quibus est custodia frugum. Fau.
Sed ueluti ex illis ueniens ait Herculeus oris
Veronensem agrum pecudes & ouilia sic est
Demolita: casas & pastoralia tecta
Sic euertit: ut agricolis spes nulla superfit:

Agricolis etenim pecus est substantia & arua
His subiecta malis. grandi thesaurus in arca
Ciuibus est. quem nulla queat contundere grando:
Nulla pruina: gelu nullum: nullae aeris irae.
Nescio quis uentos: tempestatesq; gubernat.
Fort. Id scio: sed neq; si scio: sat scio: sed tamen ausim
Dicere. quid? uita ne ideo multabor in ipsa?
Numina si ut perhibent: orbem moderantur ab alto.
Extimo nil duros hominum curare labores.
Aspice quo tenuem uictum sudore paramus.
Quot mala pro grege: pro natis: pro coniuge pastor
Fert miser. infestis aestate caloribus ardet.
Frigoribus riget hybernis: dormimus ad imbrem
Cotibus in duris: uel humi: contagia mille
Mille premunt morbi pecudes: discrimina mille
Sollicitant. latro insidias intentat ouili:
Atq; lupus. milesq; lupo furatior omni.
Vt manus assiduo detrita incalluit usu:
Squalluit os: barba obriguit: cutis arruit aestu.
Vna repentino rapit omnia turbine grando.
Hoc superi faciunt: quibus inclinamur ad aras.
Et quibus offerimus faculas: & caerea uota.
Nescio quae pietas: & quae clementia tantis.
Cladibus inuoluat pastores omnium egenos.
Fau. Fortunate: scelus nobis haec omnia nostrum,
Ingerit. aetherei sententia iudicis aequa est.
Fort. Quod scelus? an fuimus christi uitae insidiati?
Fau. Iurgia: furta: irae: Venus: & mendacia rixae.
Fort. Quid meruere boni? nec enim scelus obruit omnes.

Et tamen una omnes pariter pessundat herinnys.
Heu nescis male de superis sentire nefandum: — Fau.
His igitur quæ scire nefas: nescire necesse est.
Post habitis: curas iterum repetamus Amyntæ.
Quas sumus experti: quas ignorare negatum est.
Res uulgaris amor: studium cōmune iuuentæ.
Mœror & affectus alii de cardine mentem — Fort.
Sępe leuant: animo sermo uenit æger ab ægro.
Intellecta licet pro re pro tempore fari. — Fau.
Sic habitus Cosmas sapiens: incognita nunquam — For.
Fauste sapis: notos igitur repetamus amores. — Fort.
Restat Amynteos postrema in fata furores.
Ducere: & in misero lachrymas impendere casu.
Præteriens illac paruo post tempore rursum
Insanire hominem uideo: & miseratus amantem
O iterum dixi mens inconsulta ueneno
Ebria fatali: populo iam fabula factus
Non resipiscis adhuc: & adhuc in amore sepultus
Te ruis atq; tuos: pecus atq; mapalia tecum:
Vt quondam moriens rapuit secum omnia Sanson.
Cum senio curuatus eris: si forte senectam
Fata tibi dederint: quis sustentabit inertem.
Somnolentum: inopem: cum iam defecerit omne — admonitione a giouani inamorati.
Robur: & ingenium: sensusq; recesserit omnis,
Hæc tibi cuncta feret: (nisi mors præuenerit) ætas.
Esto domi: uigila: obserua super omnia semper
Prospice quo tendas: & quo uenisse dolendum est
Ire caue: discerne uias: hominemq; memento
Non ad delitias: non ad muliebria natum.

B

Blandimenta:leui tam pernicioſa iuuentæ.
Ipſe ego cui pecudes:cui lac:cui caſeus:ægre
Vitam ago, tanta agros omnes inuaſit egeſtas
Tot duri rerum euentus:incõmoda paſſim
Tanta tot aduerſis totus conuoluitur orbis.
Accipe rem non auditam non tempore factam
Præterito, ſed quam lux hæc mihi protulit ipſi.
Vt mos, autumno pecudes creſcente rotundi.
Mane foro expoſui lanæ uenalia pondo.
Sexaginta hodie, grande æs conflare putabam.
Vix uitam gregis eduxi:uix pabula poſſum
Mercari hybernis niuibus:quo cætera pacto
Sit uictura domus:nondum mihi conſtat Amynta.
Quiſquis amat:dominæ munuſcula mittat oportet.
Tu uero cui uix tectum fortuna reliquit:
Sub quo luce habitat ſub quo pernoctat ægeſtas:
Quid poteris cupidę gratum donare puellæ?
Mittere mala decem ſatis eſſe ſolebat amanti.
Purpurei flores:& raptus ab arbore nidus.
Gramen odoriferum:memini quo tempore magnæ
Credebantur opes:uentum eſt a gramine ad aurum.
Regia res amor eſt hac tempeſtate, receſſit
Mos uetus:& quædam mala lex inoleuit amandi.
Talia ſuadenti toruo mihi retulit ore:
Si cupis optatam mihi fortunate ſalutem:
Da quod amo, noſtro hęc una eſt medicina dolori
Cętera quę memoras mihi ſunt tormenta: reuelli
Exanimo furor iſte nequit: mea pectora imago
Virginis obſedit, mecum eſt:mecum itq;:reditq;.

piccioli presenti
hoggi no bastano
alli Inamorati.

Fau

come l'amor entri
nelle medolle

Excubat:& dormit mecum:caput:ossa:medullas.
Cor complexa potest cum sola excedere uita.
Ac ueluti quotiens aliena ex arbore secto
Surculus inseritur trunco:natura duorum
Iungitur:& mixto coalescit corpore uirga.
Sic dominę dilecta mihi se immersit imago.
Et fecit duo corda unum:duo traxit in unum
Pectora:sensus inest nobis & spiritus idem.
O me fœlicem:si cum mea fata uocabunt.
In gremio:dulciq; sinu:niueisq; lacertis
Saltem anima caput hoc languens abeunte iaceret.
Illa sua nobis morientia lumina dextra
Clauderet:& tristi fleret mea funera uoce
Siue ad fœlices uadam post funera campos:
Seu ferar ardentem rapidi Phlegetontis ad undam.
Nec sine te fœlix ero:nec te miser unquam.
O Dryades:florumq; deæ nymphęq; decentes
O nemorum Syluane pater:seruate precamur
Collibus in uestris gelidisq; in uallibus omne
Syluarum rurisq; decus, circundate saltus
Sepibus:& prohibete pecus:ne floribus obsit.
Ista precor dominę seruate in funera nostræ.
Tunc omnis spargatur humus:redolentia serta
Texite:quę circa tumulum supraq; iacentem
Componantur heram:tristes ad busta puellę
Pierides aderunt:& lamentabile carmen
Ore canent madido:signataq; uerba relinquent
Ista sepulturę relegenda nepotibus olim.
Hic tegitur uirgo:cui nil quin diua uocari

Debuerit: deerat: nisi dura fuisset amanti.
O uirgo si te tantus consumeret ardor,
Per centum scyllas ad te: per mille charibdes
Tranarem laturus opem: tu sæuior Hydra
Me fugis. at culpæ nihil est in uirgine. nam me
Nescit adhuc: si sciret enim succurreret ultro.
Nec puto submitti tam ferrea pectora uultu.
Signa tamen uultus fallacia: sub cute molli
Mens fera: sub blanda sunt corda immania fronte.
Alloquar: & faciam nostros intelligat ignes.
Si tamen illa meos uultus auerterit. ibunt,
In lachrymas oculi: triste in suspiria pectus.
Oderit illa licet semper, fugiatqꝫ sequentem.
Ista tamen quocunqꝫ ferar: me cura sequetur.
Ite procul medicæ: non sum sanabilis, artes.
Ite procul magico qui(quod nec credere dignũ (est
Carmine pallentes animas reuocatis ab Orco.
Ite procul uanis precibus qui flectere diuos
Creditis: aduersum est &: inexorabile cœlum.
Me rapit impatiens furor: & iuuat ire per altos
Soliuagum montes: per lustra ignota ferarum.
Talia iactantem uerbis conabar amicis
Flectere: sed uulnus nihil insanabile curat.
Illum per campos nox intempesta silentes:
Illum exorta dies inter dumeta uidebat
Insomnem semper: raro Syluestria poma
Carpentem: & potu contentum simplicis undæ.
Post longos gemitus exhaustaqꝫ lumina fletu
Assiduo: post lamenta & conuulsa frequenti

Pectora singultu moriens finiuit amores.
Exanimum corpus tumuli sine honore relictum
Nocturnę assumpsere feræ: uolucresq; diurnæ.
Heu funesta lues: fatalis machina passim
Corda uenenatis penetrans humana sagittis. **Fau.**
Equiparans hominem pecudi quæ pocula Circe
Quæ peiora unquam potuit dare philtra Calipso?
Quæ Styx? quis phlegetō grauior? q̄ maior herinis?
O stulti quicunq; deum dixistis amorem.
Nam natura nocens deus est? ubicunq; locorum
Sit deus: est homini clemens innoxius æquus.
Heu miserande puer tenera sublata iuuenta. **Fort.**
Quæ tibi nascenti luxerunt sydera? quę tam
Noxia pars cœli est: ut te nil tale merentem
Leserit? & primis infortunarit ab annis?
Nec tamen omnino cœlum tibi defuit omne
Carmen & argutis quicquid modulamur auenis
Doctus eras: nisi te mors immatura tulisset.
Dignus eras ederis: dignus parnaside lauro:
Nec melius cecinit pugnas ac tristia bella
Hordea & agrorum cultus & pascua noster,
Tytirus a magno tantum dilectus Alexi.
Namq; tui præcox animi solertia nobis
Cognita iampridem magnam producere frugem
Cœperat & specimen tuleras uirtutis & artis
Non uulgare, tuæ: poteras iam gloria dici
Ruris & ætatis decus indelebile nostræ.
Te Padus & noster lugubri Mintius ore
Cum nymphis fleuere suis: ut Thracius hebrus

lode di un giouanitto morto d'amore

Orphea:te tristes ouium fleuere magistri.
Vt Daphnim luxisse ferunt:te pascua & agri
Vndiq; & audita est totis querimonia campis.
Spargite pastores tumulum redolentibus herbis.
Atq; sacerdotum cantus ac thura quotannis
Ducite:& æternam requiem cantate poetæ.

Fau. Tu tamen arua tenes patriæ melioris:& altum
Incolis elysium:nos hic te flemus Amynta.

Fort. Flendum hodie nobis fuerat:nam tristia nocte
Nescio quę mœstis cernebam insomnia formis.
Sed iam uesper adest:& sol se in nube recondens
Dum cadit agricolis uicinos nunciat hymbres.
Cogere & ad caulas pecudes conuertere tempus.

¶ Egloga quarta quę dicitur Alphus de natura mulierum. Colloquutores Alphus & Iannus.

Alphus
Ane cap(uideo) macer est tuus: esse solebat,
Acer: & elatis in cœlum cornibus ire.
Nunc deiectus humi flaccis piger auribus herbam
Olfacit:& summis attingit gramina labris.

Iannus Languet & ex isto langore facetia surgit.
Quæ quotiens memini:risum ciet:ædita nondum est.
Edita cum fuerit:totus mirabitur orbis.

Alphus Iane soles narrare sales lepidissime & ore
Suauiloquo dic ergo tuus cur langueat hircus.

Iannus Res non ficta: deus testis:sed facta recenter.

At dulce id facinus non est narrabile gratis.
Quid precii sperare licet? quę dona reporto?
Ianne ubi congessit nidos Philomena: docebo. Alphus
Qui leuiter spondet: promisso eludit inani. Iannus
Qui non credit inops fidei: sed pignore tutum Alphus
Te faciam, duo tela mea deprome pharetra.
Incipiam Nymphæ parnasides ora mouete. Iannus
Et memorare mei dira infortunia capri.
Ac philomeneos alpho concedite nidos.
Conductus mercede puer præfectus ouili
Assidue pascebat oues: caprum: atq; capellas.
Seruitium nobis pueri fuit utile, donec
Virgine conspecta quę tum huc ueniebat aquatum
Tabuit ex illo uecorsiam tempore factus
Frigidius curare gregem contemnere caulas
Cœpit & exhausto subuertere cuncta cerebro.
Cum sopitus erat: poterat uigil esse uideri
Nugabatur enim: quando uigilabat: inerti
Corporis officio uoluebat somnia mente.
Hunc ergo in saltu ludens per cornua caprum
Viminibus ualidis inter dumenta ligarat.
Quarta dies hodie: tentans an uincula possit
Vincere ceruice ac prædurę robore frontis.
Quesitum interea nidos nemus omne per errat
Corda subit uirgo: dilecta recogitat ora.
Ora: sinus: & quę fari pudor: omnia uoluit.
Lux fugit interea, capri redit immemor, alta
Nocte: recordatus surgit, pauidusq; per umbras
Dum graditur: ruit in foueam: quę fronde saligna

Captandis abducta feris & stramine sicco
Instar erat putei fundo irremeabilis alto.
Est caper in uinclis:puer est in carcere pastor
Nullus oues curat, iam tertia luxerat hora.
Miror:oues refero:ac numero:caprumq; requirens
Obstupeo, puerum clamo:magalia lustro.
Vera loquar magicis ne forte liquoribus unctus
Extimui ascenso migrasset in aera capro.
Nãq; striges tali fama est ope:nocte ua gantes
Ad quædam longinqua procul conuiuia ferri.
Attonitus tandem pecudes ad pascua duco.
Dũq; pedum meditãs subeo nemus:ecce per umbras
Ecce procul caper in dumis strepit:atq; reluctans
Cornibus aduersis contra sua uincula pugnat.
Terruit incautum subito feralis imago.
Et nil tale ratum, firmato pectore tandem
Nosco animal:subiensq; rubos seco uincula runca.
Sero domum rediens uideo per pascua longe
Turbam exultantem risu iuueniliter alto.
Vt prope constitimus:meq; agnouere:salutant.
Et tuus ecce aiunt puer hic o Iane luporum
Erutus e foueis:dum nocte perambulat agros
Incidit in casses:& sic inuentus uterq;
Et caper & pastor:caper hæc incõmoda passus
Languet adhuc:puer imprudens insanior hirco est.
Virgo superbiuit mox ut se audiuit amari.
Et pueri simulans curam ignorare:pudorem
Fingit:ut ad formam faciat pudor:ora sinumq;
Ornat:& in terram uersis incædit ocellis

delle streghe

Callida uulpinā rem ſimplicitate gubernat.
Hæc ſtudia: hi caſſes: hæc ſunt mulieribus arma
Ille ſua ſperans Galathæa aliquando potiri
Contempta mercede ſuos ſectatur amores.
Propterea plauſtro ſtiua bobuſq; relictis
Ad paſtoris opus redeo: ſubiecta furori
Iſta iuuentutis leuitas rura omnia uexat.
Quod nequit ingenium caſus facit: o ſtupor o ſors Alphus
Ingenioſa: o res riſu celebranda bimeſtri.
Iane fides ſeruanda: tibi Philomena laborat.
Sed quod tam uafro memoras de uirginis aſtu
Retulit in mentem: quæ pſallere ſępe ſolebat
Carmina fœmineis olim de fraudibus Vmber.
Dic Vmber dic ſi quid habes: meditare parumper Iannus
Et uerba & numeros: umbri eſt memorabile carmen
Eſt ut ais: ſed non gratis: memorabile carmen. Alphus
Quas referes grates? & quid mercedis habebo?
Accipe: promiſſis abſoluo: & ſpicula reddo. Iannus
Dum uado ad uentrem poſt hæc carecta leuandum Alphus
Ianne meum tu coge pecus: ne uitibus obſit.
O aries: aries: qui tortis cornibus atrum Iannus
Dæmona preſentas: ſemper uineta ſubintras
Non ſapies donec foſſa tibi lumina fronte
Eruero: non ſunt porrecta in iugera centum
Paſcua ſat, niſi pampineos populeris & agros
Ianne recordatus redeo: ſed plurima forſan Alphus
Nondum nota tibi referam: cognouerat Vmber
Omnia: quę fas eſt homini perdiſcere: cœlos
Sydera: tellurem: uentos: mare: flumina: fontes.

Viderat & rhodopen: atq; alta ceraunia: et ossam
Gallica regna: arari: rhodanum: tyberimq; padumq;.
Attica Romanis referebat carmina uerbis
Ore utroq; potens: & lingua primus utraq;.
Huncunum nobis inuidit gręcia, & ipsi
Archades: & thracum saltus: & thesala tempe.
Si quid erit quod forte uelis tibi notius esse.
Candidus illius semper documenta sequutus
Non procul hinc: hæc ille tenet, nos ille docebit.
Sed iam septiformem flatu experiamur auenam
Ante tamen nymphę precor ut libetrides adsint.
Pręsertim quę plus meminisse polymnia fertur
Fœmineum seruile genus, crudele, superbum
Lege: modo ratione: caret, confinia recti
Negligit extremis gaudet, facit omnia uoto
Pręcipiti uel lenta iacet: uel concita currit.
Fœmina semper hyems atq; intractabile frigus
Aut canis ardentes contristat sidere terras.
Temperiem nunquam: nunquam mediocria curat.
Vel te ardenter amat: uel te capitaliter odit.
Si grauis est: mœret toruo nimis hernica uultu.
Si studeat comis fieri grauitate remissa
Fit leuis: erumpit blando lasciuia risu.
Et lepor in molli radiat meretricius ore.
Flet/ridet/sapit/insanit/formidat & audet.
Vult: non uult: secumq; sibi contraria pugnat
Mobilis: inconstans: uaga: garrula: uana: bilinguis
Imperiosa, minax, indignabunda, cruenta.
Improba, auara, rapax, querula, iuida, credula mēdax

Et cosa sia la
dona !

Impatiens, onerosa, bibax, temeraria, mordax.
Ambitiosa leuis, maga, lena, superstitiosa.
Desidiosa, uorax, ganeæ studiosa, palatum
Docta, salax, petulans, & dedita mollicici.
Dedita blanditiis curandę dedita formæ.
Iræ odiiq; tenax, in idonea tempora differt
Vlciscendi animos, infida, ingrata, maligna:
Impetuosa, audax, fera, litigiosa, rebellis.
Exprobrat, excusat tragica sua crimina uoce.
Murmurat, accendit rixas, nil fœdera pendit.
Ridet amicitias, curat sua commoda tantum.
Ludit adulatur: defert: sale mordet amaro.
Seminat in uulgus nugas: auditaq; lingua
Auget et ex humili tumulo producet olympum.
Dissimulat: simulat doctissima fingere causas.
Ordiriq; dolos: fraudiq; accommodat ora.
Ora omnes facili casus imitantia motu.
Non potes insidias euadere: non potes astum
Vincere: tantę artes solertia tanta nocendi.
Et quamquam uideas oculis præsentibus audet
Excusare nefas: potis est eludere sensus
Sedulitate animi, nihil est quod credere possis
Et nihil est quod non: si uult te credere cogat.
His facient exempla fidem, quę crimina non sunt
Fœminea tentata manu: dedit hostibus arcem
Decepta ornatu brachii Tarpeia sinistri.
Sæuiit in natos manibus Medea cruentis.
Tindaris egæas onerauit nauibus undas.
Scylla hostem sequitur patri furata capillum.

Fratrem Biblis amat: ſubicit ſe Myrra parenti.
Concubitus nati longæua Semiramis ardet.
Cauſa necis uati coniunx fuit Amphiarao
Occidere uiros nocturnis bellides armis.
Orphea membratim Cicones ſecuere poetam.
Cognita luxuriꝙ petulantia paſiphaæ.
Phędra pudicitiam contra crudeliter auſa eſt.
Decepit iudea uirum Rebecca ſuamqꝫ
Progeniem uelans hircino guttura tergo.
Porrigit Alcidę coniunx fatale uenenum.
Decipit Hippodame patrem: Lauinia Troes
Implicat ancipiti bello: Briſeis Achillem
Depulit e caſtris: demens Chryſeide factus
Fulminat Atrides: & ſentit Apollinis iras.
Eua genus noſtrum: fœlicibus expulit aruis.
Credite paſtores: per ruſtica numina iuro,
Paſcua ſi gregibus ueſtris innoxia uultis:
Si uobis ouium cura eſt: ſi deniqꝫ uobis
Grata quies: pax uita: leues prohibete puellas.
Pellanturqꝫ procul ueſtris ab ouilibus omnes,
Teſthylis: & Phyllis: Galathea: Neaerea Licoris:
Dicite quę triſtem mulier deſcendit ad Orcum
Et rediit? potuit ſi non maleſana fuiſſet
Euridice reuehi per quas deſcenderat umbras.
Rapta ſequi renuit feſſam Proſerpina matrem.
At pius Enæas rediit: remeauit & Orpheus.
Maximus Alcides & Theſeus & duo fratres
Vnus et quis: alius pugnis bonus: atqꝫ paleſtra.
Et noſter deus: unde ſalus et uita reſurgit.

Hæc ſunt paſtores hæc ſunt myſteria uobis
Aduertenda. animi fugiunt obſcœna uiriles.
Fœmineas loca delectant infamia mentes.
Vt ſemel in ſcopulos uento contortus & unda
Nauta ſit incautis monſtrare pericula nautis.
Sic ſenior longo factus prudentior uſu
Pręteritos meminit caſus: aperitq; futuri
Temporis euentus: uitęq; pericula monſtrat.
Si fugiunt Aquilam fulicæ: ſi retia cerui:
Si agna lupum: ſi dāma canem ſmuliebria, cur non
Blandimenta fugis: tantum tibi noxia paſtor?
Eſt in eis pietas Crocodili aſtutia Hyenę.
Cum flet & appellat te blandius, inſidiatur.
Fœmineos paſtor fugito (ſunt retia) uultus.
Non animis: non uirtuti: non uiribus ullis
Fidito: non clypeo: cuius munimine Perſeus
Vidit ſaxificę colubros impune Meduſæ.
Monſtra peremerunt multi: domuere Gigantes.
Euertere urbes: legem impoſuere marinis
Fluctibus: impetui fluuiorum: & montibus aſpris
Sacra coronarunt multos certamina: ſed qui
Cuncta ſubegerunt, ſunt a muliere ſubacti.
Rex qui paſtor erat: funda: ſpolioq; Leonis
Inclytus: & natus: qui templa Syonia fecit
Primus, & excellens inuicto robore Sanſon
Fœmineum ſubiere iugum: minus officit ignis
Saxa minus, Rūpheę minus, minus haſta min⁹ mors
Nec formę contenta ſuę ſplendore, decorem
Auget mille modis mulier, frontem ligat auro.

Purpurat arte genas: & collocat arte capillos.
Arte regit gressus: & lumina temperat arte.
Currit ut in latebras ludens perducat amantem.
Vult dare, sed cupiens simplex & honesta uideri
Denegat, & pugnat: sed uult super omnia uinci
Fœmina cæciaco (res mira) simillima uento est.
Qui trahit expellens mendaci nubila flatu.
Quisquis es: expertus moneo: tentare recusa
Dum licet, hic fragilis quod habet fastidia sexus
Immundum natura animal. sed quęritur arte
Mondicies, id luce opus est, ea somnia nocte.
Deglabrat: lauat: & pingit: striat: ungit & ornat.
Tota dolus, tota ars, tota histria, tota uenenum.
Consilio speculi gerit omnia, labra mouere
Discit, & inspecto uultum componere uitro.
Discit blandiri: discit ridere: iocari.
Incedens humeros discit uibrare, natesq;:
Quid sibi uult nudum pectus? quid aperta superne
Rimula? quę bifidam deducit in ubera uallem?
Nempe nihil: nisi quo uirus penetrabile sensum
Plus premat, & stygię rapiant pręcordia flammę.
Hi iuuenum scopuli syrtes, scyllę, atq; charibdes
Hę immundę phinei uolucres quę uentre soluto
Proluuie fœda thalamos, cenacula, mensas.
Compita, templa, uias, agros, mare, flumina, mõtes.
Incæstare solent. hę sunt phorcinides ore
Monstrifico, extremis libyę quę in finibus olim
Aspectu mutare homines in saxa solebant.
Carmina doctiloqui cursim recitauimus umbri.

Quę si uisa tibi nimium prolixa memento
Ipsius.id rei uicium non carminis esse.
Non longum est carmen: mulierū amentia lōga est.
O memorande senex:quo se uetus umbria tantum Ian.
Iactat:& ipse tuę Tyberis conterminus urbi.
Martia non ab re tantum te Roma uocabat.
Ipsa tuas artes:et non triuialia norat
Carmina te uita functum fleuere latine
Naiapes & graiæ, tua molliter ossa quiescant
Semper & in summo mens aurea uiuat olympo.

¶ Egloga quinta quę dicitur Candidus de consuetudine diuitum erga poetas. Colloquutores Syluianus & Candidus.

Andide nobiscum pecudes aliquando solebas. Sylui.
Pascere:& his gelidis calamos inflare sub umbris.
Et miscere sales simul & certare palestta
Nunc autem quasi pastores & rura perosus
Pascua sopito fugis:et trahis ocia cantu. Candi.
Vos quibus est res ampla domi:quibus ubera uaccæ
Plena ferunt:quibus alba greges mulctralia complent
Cymbia lacte niuent:& pinguia prandia fumant.
Carmina laudatis:si quid concinius exit.
Plauditis:ac læti placidas extenditis aures.
Pro numeris uanas laudes:et inania uerba
Redditis:interea pastor sitit:esurit:alget.

Sylui. Nonne potes curare greges: & dicere uersus
Cum uacat: et positis uitam traducere curis?
Candi. Omnem operã gregibus pastoré impẽdere oportet:
Ire/ redire/ ludos arcere/ mapalia sępe
Cingere/ mercari paleas: & pabula/ uictum
Quęrere: nil superest ocii: laudabile carmen
Omnem operam totumq; caput Syluane requirit.
Grande utrũq; opus est: & nostris uiribus impar
Cum cecini sitio: sitienti pocula nemo
Porrigit, irrident alii: tibi penula dicunt
Candide trita genu nudum: riget hispida barba.
Iam Syluę implumes: & hyems in mõtibus albet.
Irascor/ doleo/ indignor. fert omnia uictus.
Lanicium: fœtusq; mares, non uendimus agnas.
Sed quia lac pascunt: premitur nihil ubera siccant
Pœnitet et uitę: postquam mihi nulla secundant
Ex tot syderibus, quot sunt in nocte serena.
Hactenus (ut nosti) gratis cantauimus ętas
Indigna paucorum merces fuit, altera longe
Conditio seni: quod nunc subit. omnium egenos
Reddit: et extinctis lucri spem uiribus aufert.
Mox erit utendum partis: modo quęrere tempus
En formica breuis: sed prouida bestia condit
In brumam noua farra cauis ęstate latebris.
Sylua Neue renascantur: fruges secat ore sepultas.
Scire genethliacos fatalia sydera dicunt.
Hi sub Mercurio uates: et sub ioue reges
Magnatesq; locant: istis dat iuppiter aurum.
Atq; magistratus: dat Maiæ filius illis

Ingenium: linguam: citharas & carminis artem
Hæc tua sors, quid quęris opes? deus omnia in omnes
Diuidit: ut melius nobis inuidet esse futurum.
Sorte tua contentus abi: sine cætera nobis.
Sunt tibi diuitię mihi carmina, quid petis ergo Candi.
Carmen? & inuadis partes Syluane alienas?
Non tibi surripio carmen: nec Apollinis arma. Sylua.
Sed dare dulcisonis aures concentibus opto.
Si gaudere meis igitur concentibus optas. Candi.
Nos gaudere tuis opibus Syluane decorum est.
Ille meis opibus gaudet qui diligit, odit Sylua.
Inuidus: atq; animo bona fert aliena molesto
Sic quoq; tu nostris absens gaudere camœnis Candi.
Sat potes, hæc artis sat sint tibi gaudia nostræ.
Carmina sunt auris conuiuia: caseus oris:
Si cupis auditu, fac nos gaudere palato.
Hoc amor: hoc pietas: hoc uult deus: omnia non dat
Omnibus: ut nemo sibi sit satis: indigeatq;
Alter ope alterius, quę res coniungit in unum
Omne genus, Gallos: Mauros: Italos: & Iberos
Sidera iungamus: facito mihi Iuppiter adsit.
Et tibi Mercurius noster dabit omnia faxo.
Pilleolum: uirgam: citharas: nodum Herculis: alas.
Vana superuacuis inculcas plurima uerbis. Candi.
Vana iniquis: quæ damna tuis inferre uidentur Sylua.
Diuitiis: si uis nostras audire camœnas.
Erue sopitam de sollicitudine mentem.
Vult hilares animos: tranquillaq; pectora carmen.
Torpeo: ut exuriem patiens & frigora Miluus.

C

Iam dudum squamosa cutis: situs occupat ora.
Nec pecus in stabulis: nec in agro farra: nec aurum
In loculis: & uis positis me uiuere curis?
Non facit ad nostros talis medicina dolores.
Fac alacrem: tege: pasce: graui succurre senectæ.
Inuenies promptum uersu: & cantare paratum.
Plena domus curas abigit, cellaria plena.
Plena penus: plenique cadi, plenæque lagenæ.
Hordea plena greges lęti: grauis aere crumena:
Tunc iuuat hybernos noctu uigilare decembres
Ante focum: & cineri ludos narrare bacillo.
Torrere & tepidis tostas aperire fauillis
Castaneas: plenoque sitim restringere uitro.
Fabellasque inter nentes ridere puellas.
Tityrus ut fama est sub Mecœnate uetusto
Rura: boues: & agros: & Martia bella canebat
Altius: & magno pulsabat sidera cantu.
Eloquium fortuna dabat: nos debile uulgus
Pannosos macie affectos: farragine pastos
Aoniæ fugiunt Musæ: contemnit Apollo.
Si sperata mihi dederit fortuna quod opto,
Candide pręsenti te sollicitudine soluam.

Sylua. O utinam Syluane foret tibi tanta uoluntas.
Quanta est hac etiam tibi tempestate facultas

Candi. Non ego diuitias Cosmi non serica posco
Pallia: non tyrias chlamides: non prandia regum.
Non patinam Esopi fameo: clipeũue Mineruæ.
Nil opus est regis laribus: cui ferrea nomen
Tradidit: aut si mens non fallitur: ænea barba.

Hæc me iam pridem memini didicisse sub umbro.
Postulo uestitum: peto uictum sub lare paruo
Certior istud opis toti non defore uitæ.
Sint mihi Pytagoreæ mensę. Codriq; supellex.
Sæpe alios qui spem dederint inuenimus ore
Magnificos: sed re modicos: tibi fidimus uni.
Tu mihi si fueris mendax: pręciditur omnis
Spes: ut solstitio fiam Philomena reuerso
Mutus: & elinguis: suspendere postibus arma
Tempus erit: clausoq; abigi spectacula circo. Sylua.
Candide uidisti Romam: sanctiq; senatus
Pontifices: ubi tot uates: ubi copia rerum
Tantarum? facile est illis ditescere campis. Candi.
Deciperis me uelle putans ditescere: uesci
Et lupus omne animal crudis existimat escis.
Tuq; putas alios quo tu pede claudere passum.
Non ego ditari cupio: sed uiuere paruo.
Fac habeam tenuem sine solicitudine uictum.
His contentus eam, Romana palatia uidi.
Sed quid Roma putas mihi proderit? o Syluane
Occidit Augustus nunquam rediturus ab Orco.
Si quid Roma dabit: nugas dabit: accipit aurum
Verba dat: heu Romæ nunc sola pecunia regnat.
Exilium uirtus patitur? sperare iubemur
Vndiq; & in toto uates spe pascimur orbe. Sylua.
Dic pugnas: dic gesta uirum: dic proelia regum.
Vertere ad hos: qui sceptra tenēt: qui regna gubernāt
Inuenies qui te de sordibus eruat istis: Candi.
Inueniam qui me derideat; & subsannet.

Tempeſtate iſta reuerentia tanta poeſi.
Quanta lupanari: quid me Syluane laceſſis?
Sylua. Non decet obſcœnis uatem prorumpere uerbis.
Candi. Non poſſum non uera loqui: ſi uera taceri
Forte uelis: leuibus me parce laceſſere dictis.
Sylua. Vtile conſilium preſtare: laceſſere non eſt.
Candi. Conſilii locuples ego: ſed pauperrimus auri.
Qui pugnas: qui geſta uirum: qui prœlia regum
Dicet inops uates: cui nec quo fiſtula poſſit
Aptius incidi: fieriq; foramina: culter?
Aſpice ut excuſſis luxata manubria clauis.
Vt dentata acies: ueteriq; ſimillima ſerræ.
Hoc leue, ſed menſę graue & intollerabile damnum.
Vtile conſilium firmat: ſed inutile mentem
Frangit: & extenuat uires: animumq; retudit.
Magnates dare parua pudet: dare magna recuſant
Adde quod & noſtri curant ita carmina reges.
Vt frondes aquilo, mare lybs, uineta pruinæ.
Ipſi ad delitias reges & ad ocia uerſi.
Quod celebrant laudari optant: hic carmina manant
Perdita de ſtudio Veneris: de ſcurrillitate.
De ganea: de ſegnitie: de infamibus actis.
Quę caſtum capitale nefas celebrare poetam.
At qui dura manu geſſerunt bella potenti
Fortiter utentes ferro: non molliter auro
Dilexere graues musas, heroica facta
Qui faciunt reges heroica carmina laudant.
Vt ceſſere uiri fortes: & maſcula uirtus.
Dicendum altiloqui nihil inuenere poetæ.

Occidit ingenium uatum: ruit alta poesis.
At si forte aliquis regum gerit aspera bella:
Et decus armorum studiis belloq; parauit,
Nil genus externum uenturaq; sæcula curat.
Laude suæ gentis satur:& presentibus annis
Barbarus est: neque carmen amat: uel auarus in auro
Mergitur: atque Midæ curis flagrantibus ardet:
Est et apud reges: rudis: inuida: rustica turba.
Mimus: adulator: leno: assentator: adulter.
Histrio: scurra: quibus uirtus odiosa. poetas
Mille modis abigunt: ut quando cadauera corui
Inuenere: fugant alias uolucresque ferasque.
Sunt etiam uates quidam sine lege petulci:
Qui sine lege aliti sine preceptoribus audent
Quicquid amant reges: et amant ĩfamia solum
Scribere. nam uates etiam dementia uexat.
Hi se nescio qua mentis leuitate poetas.
Esse uolunt: postquam triuialibus ora cicutis
Applicuere: sibi applaudunt: sua carmina iactant
Insulsi: illepidi: indociles: improuidi: inepti.
Qui solet his uacuas prebere ambagibus aures
Id uicium commune putat: doctisque resistit
Vatibus a uero indoctus discernere falsum.
Candide per superos per olympica numina iuro Sylua.
Me tibi (si uenti ueniant ad uela secundi)
Laturum auxilium meliora in tempora uiue.
Nec paulisper adhuc mecum sperare recusa.
Si mihi sic optas: tibi sit Syluane quod optas Candi.
Opto equidem: dictumque fides non sera sequetur Sylua.

Candi. Vade malis auibus nunquam rediturus auare.
Et facias subito quicquid tractaueris aurum
More midæ: quando uirtus tibi uilior auro.

¶ Egloga sexta quæ dicitur Cornix de disceptatione Rusticoꝝ & ciuiũ. Colloquutores Cornix & Fulica.

Cornix
Ingit hyems mugit boreas: a culmine pendet
Stiria: depositis bobus requiescit arator.
Dormit humus: clauso pastor tunicatus ouili.
Cessat iners: sedet ante focum fumosa Neæra
Atq; polenta coquit: prius intolerabilis æstas.
Nunc laudatur: hyems æstu laudata molesto
Displicet: optatum damnat præsentia frigus

Fulica Omne bonum pręsens minus est: sperata uidentur
Magna uelut maius reddit distantia lumen

Cornix Delitias habet omne suas: & gaudia tempus.
Aspice ut impexi tritaq; in ueste ligati
Cæde suum pueri exultant, inflatur in utrem
Immissis uessica fabis: sonat & micat acta
Nunc pede: nunc cubito: stricto nunc obuia pugno
Si cadit attollunt: cursu labor atq; recursu
Brumam abigit: glaciale gelu pila rustica uincit.
Nos tamen hic melius tepido sub stramine foti
Transigimus tempus dum lac cogit igne recoctum.

Fulica Pauperiem declarat hyems improuida certe

far al pallon có una uessica

Turba ſumus iuuenes, ſecuri ęſtate uagamur
Immemores hyemis: noſtrum æs tibicinis omne eſt
Vt redit e Scythia Boreas: nidoſq; uolucrum
Frondibus oſtendit nudata cadentibus arbor.
Frigemus nudi ſcapulas: dorſum: ilia: plantas.
Stultitiam declarat hyems: ſapientius urbes
Congeriem nummum accumulant: & ad ilia uulpes
Melotaſq; trahunt: maculoſaq; tergora Lyncis.
Deſpiciunt omnes: nec nos in crimine ſoli.
Immo ipſos uexat grauior dementia ciues Cornix
Verum illis mater: nobis fortuna nouerca
Nos premit infœlix ſors eſt dementia: fac ſim
Fortunatus ero: locuplex: ero primus in urbe.
Audiar: aſſurgent omnes, me uertice nudo,
Vulgus adorabit, me plebs, me conſulet omnis
Turba: magiſtratus etiam: populuſq; patreſq;. Fulica
O cornix cornix non eſt fortuna: ſed ipſe.
Quo ſapiunt homines animus: fortuna potentem
Non facit: imo deus: cauſam recitabat Amyntas
Eſt fortuna deus: ſed quid recitarit Amyntas Cornix
Dic precor: in cauſis erat ingenioſus & acer.
Ante tamen paulum pecus & pręſepia uiſe.
Vade, redi: calor eſt poſt frigora dulcior ito
Attingit nix alta genu: uix tecta reſiſtunt Fulica
Tanto oneri: ſublimis apex in uertice furni
Pyramidem fecit metaq; aſſurgit acuta.
Da pecori cordum: ſtipuliſq; foramina claude. Cornix
Si paries hiat: & rediens lætamine muni
Limina: nulla gregi grauior quam frigora peſtis.

Iam ne ades? oh quæ nã hęc solito properantia maior?
Fulica. Sollicitum me reddit hyems in frigore & igni
Maxima strenuitas: fœno recubare calenti.
Abscondiq; cauo accubitu post frigora: dulce est.
Cornix Incipe: & enarra discrimina ruris & urbis.
Fulica. Hoc igitur tantum ruris discrimen & urbis
Taliter exortum: noster recitabat Amyntas.
Principio rerum primaque ab origine mundi
Cum muliere marem sociali fœdere iungens
Cœli opifer (sic namq; deum appellabat Amyntas)
Nomen adhuc teneo: natos producere iussit.
Atque modum docuit fieri quo pignora possent.
Accinxere operi. mandata fideliter implent.
Sicque utinam de pomi esu seruata fuissent:
Fœmina sit mater puerum parit atque puellam.
Atque puerperio simili fœcunda quotannis
Auxit in immensum generis primordia nostri.
Post tria lustra deus rediit: dum pignora pectit
Fœmina prospiciens uenientem a limine uidit.
Adam aberat securus oues pascebat. adulter
Nullus adhuc suspectus erat sed multiplicatis
Connubiis fraudata fides: sine cornibus hirci
Facti et zelotypo coniunx suspecta marito.
Nam quę quisque facit: fieri sibi furta ueretur.
Erubuit mater: nimiæque libidinis ingens
Indicium rara tot natos: abscondere quosdam
Accelerat. fœno sepelit: paleisque recondit.
Iamque lares deus ingressus saluere penates
Iussit. et huc dixit mulier tua pignora profer.

Fœmina maiores natu procedere mandat.
His deus arrisit: uelut arridere solemus
Exiguis auium pullis: paruisue catellis.
Et primo lętatus ait cape regia sceptra.
Rex eris. at ferrum et belli dedit arma secundo:
Et dux inquit eris: fasces populique secures
Protulit: et uites. et pila insignia romę,
Iamque magistratus celebres partitus in omnem
Progeniem: humanos tacitus uoluebat honores:
Interea mater rebus gauisa secundis
Euolat ad caulas: et quos absconderat: ultro
Protulit, hęc dicens, nostri quoque pignora uentris:
Hos aliquo pater omnipotens dignabere dono.
Settosum albebat paleis caput, hęserat armis
Stramen, et antiquis qu pendet ranea tectis.
Non arrisit eis: sed tristi turbidus ore
Vos fœnum, terram: & stipulas deus inquit oletis:
Vester erit stimulus, uester ligo, pastina uestra
Vester erit uomer, iuga uestra, agrestia uestra
Omnia, aratores eritis, pecorumq; magistri.
Fœnisecæ solifossores. nautæ atq; bubulci.
Sed tamen ex uobis quosdam donabimus urbe.
Qui sint fartores lanii. lixę. artocopiq;.
Et genus hoc alii, soliti sordescere semper.
Sudate. et toto seruite prioribus ęuo:
Taliter omnipotens fatus repetiuit olympum
Sic factum est seruile genus, sic ruris et urbis
Inductum discrimen ait Mantous Amyntas
Mirabar, si quid recti dixisset Amyntas

Cornix

Ciuis erat: ſemper nobis urbana iuuentus
Cui nihil eſt pręter ſtulta hęc cōmenta negoci.
Ludit: in agreſtes ſemper iaculantur: & urbis
Talia garrulitas: & uaniloquentia fingit.
At neq; de ſuperis pudet has componere nugas.
Iſte iocus manifeſta gerit conuitia ſecum.
Sed tu tam rudis es: tam pleno inflatus omaſo:
Vt neq; perpendas iſto te ſcōmate carpi.
Nos quoq; pauliſper mentem extendamus ad urbis.
Stultitiam: ne forte putes ſapientius illos
Viuere: qui ſplendent auro: qui murice fulgent.
His oculis uidi tunicis pleroſq; ſuperbis
Veſtiri: atq; foro regali incedere greſſu.
Quos ſecreta fames premit: atq; domeſtica egeſtas.
Stultius his certe nihil eſt: opulentia ficta
Paupertas & ſegnities: & inertia uitæ
Vera: quid eſt aliud quam deſipientia uera?
Vidi etiam patres (o rem indignam atq; nefandam)
Dum ſegnes dormire uolunt: & uiuere laute.
Proſtituiſſe ſuas uulgo cum coniuge natas.
Quid peius? quid perfidius? quid ſtultius unquam?
Fulica Quid ſi uitam alio nequeunt traducere pacto?
Cornix Cum totidem quot nos habeant animaſq; manuſq;
Dic cur uitam alio nequeant traducere pacto.
Eſt etiam cuius uecors induſtria uanas.
Quęrat opes: ubi nullus opes inuenit ab ęuo.
Aes lauat herbarum ſuccis: & uertere in aurum
Eſtimat: ac nigra ſemper fulligine pallet.
Eſt qui dum tellure ẛetens deſiderat aurum
Dat magicis operam ſtudiis: & tempora perdit.

Quid levius? quid futilius? quid inanius unquam?
Omnia ne ueniant ad opus telluris & agri.
Omnia pertentant: ut agant nihil: omnia uersant.
Semper agunt, nunquam peragunt: ex fœnore uictũ
Infamem extorquent: ui: fraude: dolisq; laborant.
Mille uiis opibus mille insidiantur honori.
Nos capras & oues: armentaq; pascimus: illi
Accipitres, catulos, & equos, & cercopythecos.
Rusticus est ouium pastor: uolucrumq; canumq;
Ciuis: utrum melius te iudice: nobiliusq;
O fulica, utilitas unde atq; opulentia maior?
Fulica. Si uenit ex nostris operis opulentia maior.
Ciuibus unde igitur tantarum copia rerum?
Cornix Ex ui, fraude, dolis, ui, fraude, dolisq; laborant.
Nonne uides insane ut nos crudeliter urgent?
Quo capiunt astu: nos irretire loquendo
Sacrum offerre putant: & opus sublime piumq;.
Huc aures: oculosq; adigunt: huc ora manusq;.
Fulica. Vnde urbanarum tibi tanta peritia rerum?
Cornix Hæc didici: quondam ductis in mœnia capris
Cum lac uociferans ibam uenale per urbem
Mansi apud Artocopum: sapiens: & ad oĩa prõptus
Furta erat: & crudum ferro subradere panem.
Ipse ut erat mores urbis doctissimus: ista
Tradidit affirmans nihil esse nocentius urbe
Se quoq; furari didicisse aiebat ab urbe
Sunt etiam qui parta ab auis patrimonia fundunt
In meretricum usus. Quid fœdius? improbiusq;
Dic ubi mechandi ars: homicidia: seditiones?

Nonne inter ciues: atq; intra mœnia regnant?
Qui reges: qui regna hominum per uulnera querunt
In mortemq; suos adigunt? Quid pectora miles
Obiiciens telis: per mille pericula uadens?
Pro stirpe dat uitam: nulla est insania maior.
Gloria præfertur uitæ. Quid gloria? Quid laus?
Quid fama est? quid honor: uoces / & opinio uulgi.
Omnia longa dies abolet: cum uiuere cessas.
Omnia sic abeunt: ut lux cum sole recedit.
Qui mare sollicitant remis: cum uiuere possint
In patria, stulti; uento qui credit & undis.
Stultus: diuitiæ cui sunt: & negligit uti.
Stultus: qui ut natis cumulet patrimonia: partis
Abstinet: & genium fraudat stultissimus: & qui
Quæ facere ipse potest: natis facienda relinquit.
Qui numerant stellas: & se comprehendere fata
Posse putant: stulti. Verum dementior istis
Naturam quicunq; dei scrutatur: & audet
Figere in immensam lumen tam debile lucem.
Nostra fides melior: ciuis ratione coactus
Difficile assentit, nudis nos omnia uerbis
Credimus, et plures faculas accendimus aris.
Ciuibus est infida fides, inquirere nunquam
Mente sinunt arcana dei si numina scire
Esset opus: poterant nobis se ostendere, uerum
Quando latere uolunt: quid uestigare necesse est.
Quæ nos scire negant ipsi qui cuncta gubernant?
Nostra etiam pietas pietate potentior urbis.
Nāq; uiri qui sacra canunt templisq; ministrant

Quanta legunt ruri paucis alimenta diebus?
Vidi ego quesitas ex rure in mœnia plenis
Pupibus inferri pietas ea rustica fruges.
Stultorum est aliud genus immedicabile quoddam
Causidici latratores Rabulæq; forenses.
Nummorum aucupium docti: legumq; tyranni.
Aere patrocinium uendunt: producere causas
Et lites pendere diu: uindemia quædam est.
Sunt & equestre genus medici: qui tangere uenas
Nonnunquam illicitas audent: & ponere quædam
Non intellectis temeraria nomina morbis.
His & si tenebras palpant: est facta potestas
Excruciandi ægros hominesq; impune necandi.
Qui uero in populis pręsunt: hominesq; gubernant
Quo plus iuris habent: quantoq; licentia maior,
Insanire solent tanto amplius: o ubi sancti
Rectores? & iustitię: & pietatis amici;
Quos patres sero ante focum memorare solebant?
Omnia nunc abeunt pessum: spoliata queruntur
Templa, gemunt inopes: uiduę lachrymãtur: & huius
Quænam causa mali? quia stat pro lege libido.
Ista tua o Cornix excandescentia fines — Fulica.
Transit honestatis, scelus omnibus obiicis omne.
Innocuos habitare homines & in urbe memento.
Non habitant colubri quædam balearibus arua — Cornix
Proxima: non memini nomen: neq; noctua cretam
Nec nemus ægerię sonipes: nec uir bonus urbem.
Vir bonus est animal rarum: paucasq; per urbes — Fulica.
Et per rura locos habet: est rarissima uirtus.

Cornix Insanis Fulica insanis: tot in urbibus hostes
Sunt tibi quot ciues: hi nos tondentq;: pilantq;
Non habita nostri capitis ratione: coartant
Nos ad furta ipsi mox ad suspendia mittunt.
Sat igitur, si quid nostris sese unguibus offert
Radere: & insidiis ac nostra indagine captos
Deplumare leui tactu sensim & pedepressim
Si uidet, excusa: si sunt secreta: negato
Furta: quod occultum est: non est iniuria furtum
Quicquid habent noster labor est: industria nostra est
Fulica. Iam longe egrederis metam rationis & æqui.
Cornix O fulica improbitas urbana coinquinat orbem.
Vnde tot in terras ueniunt ęstate procellæ.
Fulmina: uenti: amnes: grando: uidisse recordor
Tellurem tremere: ac postes: & tecta labare.
Solem obscurari: noctu obtenebrescere lunam.
Cur segeti lolium? messi dominantur auenæ?
Vua in capreolos transit? calligine uerni
Depereunt flores? mala parturit omnia nobis
Hæc ciuile nefas: pariet quoq; plura deinceps.
Vnde uenit furor armorum: belliq; tumultus?
Qui genus omne mali secum uehit? omnibus urbs est
Fons & origo malis: descendit ab urbe Lycaon
Deucalion Pyrrha cum coniuge rusticus, ille
Intulit illuuiem terris: hic abstulit: ille
Abstulit humanum terris genus: intulit iste.
Si terra (ut perhibent) flāmis abolebitur unquam.
Istud grande nefas ulla descendet ab urbe.
Fulica. O Cornix iam pone modum sermonibus istis

Audio iam dudum pueros de pulte loquentes.
Cętera: si quicquam superest post prandia dices.
Pulti indulgendum monet urbibus hora relictis.

¶ Egloga septima quæ dicitur Pollux de conuersione Iuuenum ad Religionem. Colloquutores Alphus & Galbula cum iam Autor ad Religionē aspiraret.

Galbula quid sentis: Pollux doctissimus olim. Alph.
Fistulicē subito quodā quasi numine actus.
Destituit calamos: tunicas: armenta: sodales
Bardoculatus caput ut campestris Alauda
Quattuor ante dies in religiosa recessit
Claustra, ferunt illum pecudes: dum solus in agris
Pasceret: effigiem quandam uidisse deorum.
Cætera non memini, sed tu quid Galbula sentis?
Vt dixere patres iaciens primordia rerum Gal.
Magna canam: nobis quę quōdam tradidit Vmber.
Instituit deus agricolas pecorisq; magistros.
Primus agricultor: rudis: immansuetus: & asper.
Qualis humus segnis: lapidosa: rebellis aratro.
Ast ouium primus pastor mitissima proles.
Instar ouis: quę bile caret: quę lacte redundat.
Mitis erat: nullis unquam pastoribus asper.
De grege sæpe suo sacrum ponebat ad aras.
Nunc oue nunc pingui uitulo faciebat: & agno
Sæpius & magno diuos ambibat honore.

Sic profecit apud superos: sic numina flexit.
Vt fuerit primo mundi nascentis ab ortu
Tempus ad hoc cœlo pecoris gratissima cura.
Assyrios quosdam (sed nescio nomina: curæ
Diminuunt animum) deus ex pastoribus olim
Constituit reges: qui postea murice & auro
Conspicui gentes bello domuere superbas.
Cum Paris iliaca tria numina uidit in Ida.
Aut Paris: aut alius: puerum qui obtruncat ad aram
Pastor erat: quando cœlesti exterritus igne
Venit ad ostentum pedibus per pascua nudis.
Pastor erat Moses: Moses a flumine tractus.
Exul apud Graios Amphrysia pastor Apollo
Rura peragrauit posito deitatis honore.
Cœlestes animi Christo ad præsepia nato
In caulis cecinere deum pastoribus ortum.
Et noua diuini partus miracula nosti
Pastores primi natum uidere tonantem.
Et sua pastores infans regnator olympi
Ante magos: regesq; dedit cunabula scire.
Se quoq; pastorem deus appellauit: ouesq;
Mitibus ingeniis homines: & mentibus æquis.
Et ne uana putes hæc somnia: nuper ab urbe
Rus ueniens: picto perlegi hæc omnia templo.
Sunt pecudes pictæ: parui sub matribus agni
In tellure cubant: ingens equiratus ab alto
Monte uenit: radiant auro diadæmata diuum.
Et suspensa tenent uaga lumina prætereuntum.
Non igitur mirum noster si numina pollux

Vidit: amant uillas: & oues & ouilia diui.
Simplicibus præsens deus est: offenditur astu.
Vera refers. pecori sic sint innoxia nostro
Pascua. uidi asinum: uidi præsepe: bouemq;.
Iam memini turbe uenientis: & ora uidere
Indica iam uideor regum sua dona ferentum.
Vnum oro: quæuam polluci occurrit imago.
Galbula si nosti: ne sit labor omnia fari.
Et noui: & memorare libet. res digna relatu
Res digna auditu: pia: sancta: imitabile factum.
Durus & immitis pater atq; superba nouerca
Pollucem grauiore iugo præssere iuuentæ.
Tempore: cum dulces animos noua suggerit ætas.
Et cum iam inualide longo sub pondere uires
Deficerent: nullamq; odium mansuescerat arte.
Constituit tentare fugam. res una uolentem
Ire diu tenuit nimis impatienter amabat.
Error enim cõmunis amor iuuenilibus annis.
Res est fortis amor: uiolentia fortior: iuit.
Et tales abiens (mihi namq; solebat amores
Enarrere suos) mœsto dedit ore querelas.
O uirgo lachrymæ ne tuis soluentur ocellis.
Cum te tam charo cernes ab amante relictam?
Vlla ne discessu duces suspiria nostro?
Tu ne mei crudelis eris forte immemor unquam?
Vsq; adeo ne tuum poterit frigescere pectus?
Pectus: quod totiens: quod lumina fletibus implet
Tu ne trahes crebros gemitus: & pallida fies?
Cerno oculos: cerno lachrymas: cerno anxia corda

Alph.

Gal.

Virginis, heu tantum qua dissimulare dolorem
Fas erit arte: dolor duplex mea pectora torquet.
Illius atq; meus: sed fas mihi flere: quod illi
Non licet, occultus longe magis æstuat ignis.
Incolumem mihi uos diui seruabitis illam.
Vt quando exilio repetam mea rura peracto
Fiat amor fœlix saltem semel ante senectam.
Talia pergebat memorans, uoluitq; reuerti.
Tantus amor iuuenem uis tanta furoris agebat.
Sed iam iacta fuga cunctis erat alea nota
Fronde sub herculea fessus mœrore sedebat.
Ecce puellari uirgo stipata corona
Ora, manus, oculos: habitumq; simillima nymphæ
Et tali affata est puerum sermone dolentem.
Chare puer quo tendis iter? uestigia uerte.
Nescis heu nescis quo te uia ducat: & audes
Ignotis errare locis: nihil insidiarum
Per campos ratus herbosos: nihil esse pericli.
Omnia tuta putas: & quod placet utile credis
More iuuentutis stolidæ, collectus in orbem
Sæpe latet molli colluber sub graminis umbra.
Est facile incautos offendere: paruulus infans
Innocuos rutilum digitos extendit in ignem.
Nec nisi iam læsus uires intelligit ignis.
Hæc regio intrantes aditu consueuit amœno
Fallere: delitias offert & gaudia: uerum
Ingressis cum triste nihil superesse putatur,
Mille parat laqueos: & mille pericula profert.
Trames hic ut collem gressu superaueris illum.

Ducit in umbrosam siluam crudele ferarum
Hospitium, loca tetra, situ & calligine opaca.
Quisquis eo deceptus abiit: remeare uetatur.
Et piceis primum uelatur lumina uitis.
Deinde per omne nemus dumeta per aspera tractus
Transit in effigiem monstri: dum uoluere linguam
Atq; loqui tentat, mugit, dum attollere se se
Credit: humi graditur quadrupes: neq; suspicit astra.
Ima tenebrosę uallis lacus æquore nigro
Occupat: & nigris mons plurimus imminet undis
Huc tracti in Stygios latices altumq; Baratrum
Præcipites dantur: rapidaq; uoragine mersi
In Styga & æternas Erebi rapiuntur in umbras.
Heu quot pastores istis ambagibus acti
Cum gregibus periere suis: ego sedula semper
Monstro iter: hic ad opem uigilo indefessa ferendam.
Tolle moras igitur: mortis fuge blanda propinquæ
Atria, secreti tutam pete littoris oram.
Qua contra idalios fluctus mihi tollit in altum
Aera carmelus uiridi caput arbore cinctum.
Primus hic antiquis patribus spelæa domosq;
Præbuit arboreas: intra nemus ilice densum
Ex hoc in uestros deducta cacumine montes
Religio uenit: sicut de fonte perenni
Flumina: & ex uno multi genitore nepotes.
Illius in syluis abies ubi plurima surgit
Pinguis ubi piceæ sudar Libet: & Terebinti.
Innocuum postquam fœliciter egeris æuum.
Mox tua mutatis ætas renouabitur annis.

In loca te tollam meliora: uirentia semper.
Immortalis eris diuum comes: ire per astra
Inter Hamadriades & Oreades atque Napęas
Fore coronatas caput: & redolentibus herbis
Fas erit. ac super: & subter cognoscere cœlos.
Sic effata: leues Virgo discessit in auras.
Tum sua iurauit polux mutata repente
Pectora: et exemplo uictum expirasse furorem.
Non aliter quam flamma cadet: si ardentibus agris
Effluat: & totas pręceps Padus euomat undas.
Sic abiit crudelis amor: qui sępe pharetram
In iuuenem dum principiis obstaret amandi.
Dum tepet: ac timide insanit: consumpserat omnem.
Sic igitur Polux in claustra silentia uenit.

Alph. Sunt quibus aspirent etiam nolentibus ultro.
Sunt quibus infensi sine causa & crimine dii sint.

Gal. Quod nos in pecudes: in nos id iuris habent dii.
Hos rus scire sat est. sapiant sublimius urbes.
Sic docuit rediens aliquãdo ex urbe sacerdos
Ianus: et in magno dixit sibi Codice lectum.

Alph. Sol cadit: et Bladi uix sũma cacumina tangit
Nos quoque iam sero cum sole recedere tẽpus
Galbula sarcinulas ne sit tibi ferre molestum.
Pęra leuis: leuis est et cantarus: omnia: paruus
Ferre labor sero. graue mane sed utile pondus.
Ipse pecus ducam mihi pars erit ista laboris.

Aegloga octaua quę dicitur Religio de Rusticorum Religione. Colloquutores Candidus & Alphus.

Orrida solstitio tellus sitit Candi.
Alphe reuerso
Ad solitos montes ubi ros
in gramine & æstas
Mitior: hęc armenta mo-
net deducere tempus.
Aereos montes & summa Alph.
cacumina longe
Prorpitio: quid sint montes (tibi uera fatebor)
Nescio, semper enim campestria rura lacusq;
Incolui: Montanus ager qua fruge redundat?
O rude & illepidum ingenium, prope flumina semp Candi.
Versatus Fulicæ in morem: limosa per arua
Sunt ubi Ranarum. Culicum. Pulicum. cimicumq;
Lustra: inter Salices: Vluas: uiridesq; Papiros.
Irridere audes & Nauci pendere montes.
Vnde fluunt amnes? templis ubi tanta locandis
Marmora cæduntur? fulgens ubi nascitur aurum?
Quæ parit antemnas tellus? medicamen ab herbis
Dic quibus est? nisi montanis: de uertice Baldi.
Sæpe Melampodion legi: medicina capellis
Nulla magis pręsens, quondam Valsasinus Aegon
Tradidit hoc: dum uere sues castraret & agnos.
Tradidit & dixit solus medicamen habeto.
Dic ubi Castaneę plures? ubi copia maior
Glandis? in excelsis fontes & pascua uidi
Montibus, artocreas & pingue polenta comedi.
Sunt populi fortes illic: robusta iuuentus
Lata pedes: callosa humeros: neruosa lacertos.

Hispida: dura manus: moli indefessa ferendæ.
Vallibus ex illis onera ut naualia curet
Confluit huc: nullum est hominũ genus aptius urbi
Siue uelis castrare pecus: seu scindere Phagos.
Siue fimum ferri & stabulis: haurire cloacas.
Latrinas curare: uiamq; aperire coactis
Sordibus: & scalis puteos descendere in altos.
Ingenio callent: & duro robore pollent.
Sed quid opus multis? subeunt opus omne, popinis
Inseruire: focos lignis cumulare: ueruq;
Artifici uersare manu: dare libera fumo
Spiramenta, boum uentres ad flumina ferre
Vertere humũ ĩmundam scopis, doctissima gẽs est.
Quodq; magis miror: semper sub põdere currunt.
Cotibus in duris oriuntur: & ardua uiuunt.
Per iuga cum capreis: habitant spelæa ferarum.
Adde ꝙ in cœlum breuis est e montibus altis
Transitus: erectum caput usq; ad nubila tollunt.
Nubila transcendunt aliqui puto sidera tangant.
Esse locum memorant ubi surgit ab æquore Titan
Qui nisi dedidici contingit uertice lunam.
Et uixisse illic hominem: sed postea abactum
Improbitate gulæ: ꝙ scilicet omnia poma
Manderet: & magno seruaret nulla tonanti.
Hinc diui sanctiq; patres in montibus altis.
Delegere domos tacitas, Cartusia testis.
Carmelus, Garganus, Athos, Laureta, Lauerna,
Et Sina: & Soractis apex, Vmbrosaq; uallis.
Et iuga Nursini fato senis inclyta & altis

questi santi
padri habbi
no habitato
ne monti

Abietibus turrita caput Camaldula sanctum.
Cætera prætereo: nec enim sermonibus istis
Omnia complecti statuo: montana frequentant
Culmina coelicolæ: sed Anas & Mergus & Anser.
Ibis. Onocrotalus, Milui, Fulicæq; paludes.
Inter montanæ tantos regionis honores — Alph.
Cur de messe nihil: nihil est de palmite dictum?
Hæc tamen humanæ duo sustentacula uitæ
Maxima: monticolæ ueniunt e rupibus ad nos
Hordea mercatum torui: fuligine tincti.
Setosi: macie affecti: laceri: ac situosi.
Indigenæ ostendunt quę sit natura locorum.
Sed quod montanis de religionibus iniquis.
Retulit in mentem quæ de Poluce feruntur.
Quę dea si nosti uisa est: quę candide nympha?
Dic age: nam cœptum certamen inutile nobis.
Vtilior sermo de religione tenendus.
Galbula qui solitus pecudes in pascua tecum — Candi.
Ducere: te satis hoc potuit docuisse: quod optas.
Plura quidem Polluce super narrata: sed ipsam — Alph.
Nec docuit nympham: nec me quæsisse recordor.
Nunc subiit mentem: cum religionis oborta est
Mentio: & illarum uisa est mihi maxima laudum.
Non erat illa Drias: neq; libetris: nec oræas. — Candi.
Venerat e cœlo superum regina: tonantis
Mater: anhelanti pacem latura iuuentæ.
Huic Tethys huic alma Ceres famulantur: & ipse
Eolus æquoreis uentos qui frenat in antris
Hanc deus astrorum flammas super: atq; uolantes

Solis equos: supra fulgentem Casiopæam
Extulit: & sacram bisseno sydere frontem
Cinxit: et adiecit subter uestigia lunam.
Alph. Candide mira canis: nullis pastoribus unquam
Cognita: quid Tethys? quid fulgens Casiopæa?
Eolus æquoreis uentos quis frenat in antris?
Qui sunt solis equi? magna atq; ignota recenses.
Candi. Sydera sunt partim: partim sunt numina prisca.
Omnia quæ Pollux mihi cum narrasset in ædem
Duxit: et ista sacer paries ait omnia monstrat.
Pictus erat paries signis & imagine multa.
Omnia non memini: mens est mihi debilis: ista
Vix tenui: dum sæpe animo uoluo atq; reuoluo.
Sæpe recordari medicamine fortius omni.
Ista potest nigro depellere nubila cœlo.
Ista potest siccis fluuios dare frugibus: imbres
Cum uolet ista nouos duris emittere campis
Cum uolet emissos poterit restringere fontes.
Qui modo sunt steriles & nudi gramine campi.
Si uolet: in pingues poterit conuertere glebas.
Frigida Saturni cum sidera suscipit atro
Scorpius hospitio: non auferet hordea grando.
Nec domus ardebit. nam tunc hæc omnia cœlum
Dicitur iratis in terram effundere ab astris.
Si uolet: hæc nobis custodiat omnia uirgo.
Si fauet hæc nobis: complebunt horrea messes.
Adiicietq; gregi semper fœtura gemellos.
Si pecus infœlix erit: & sine uellere: solo
Ipsa potest nutu dare lac: dare uellera: & agnos:

Et curare greges: omnemq; auertere morbum.
Nil opus est modo Pana sequi neque cætera ruris
Numina, quę ueteres frustra coluisse feruntur.
Vidi ego circum aram nymphæ pendere capellas.
Plaustra. boues. & oues. hic Iani uidimus hircum:
Et memini inscriptam uersu hoc legisse tabellam.
Votum pro saluo Ianus breue reddidit hirco.
Dumq; ea perlegerem. Pollux hęc carmina supplex
Ante aram genibus positis in marmore dixit.
O dea quę seruas urbes & rura: præcamur
Ne Padus exundet: ne Stryx nocturna per umbras
Hauriat infantes: nec eant per compita laruæ.
Diua faue agricolis: talpas occide malignam
Aggeribus pestem: gelidis sata lęta pruinis
Quando bruma uenit conspergere diua memento.
Ne tineæ erodant anno frumenta sequenti.
A boreæ flatu pingues defende mariscas.
A gruis ore fabas: & ab Ansere farra palustri.
A serpente Boues: a Vulpe & fure cohortem.
A Bruco Erucas: a Bruma & grandine uites.
A ui et fraude lupi pecus a rubigine fruges.
A rabie Catulos: a flamma et fulmine uillas.
A Murum insidiis Petasonem: a Milite Pernas.
A campe & pigris, pigris, heu cętera nescit
Mens oblita sequi: numerus me in uerba reduxit
Sæpius ad numerum rediens obliuia forsan
Mente abigam. retro gradior: numerumq; recurro.
A Murum insidiis Petasonem a Milite Pernas
A campe: & pigris uirides limacibus hortos.

Alphe uiden quæ uis numeri? iam cętera cerno
A tonitru reboante cados: a frigore fœtas.
A grauibus uitulos oestris: a gutture porcos
Anginoso, operas pubes ne rustica perdant.
Adsis o dea: nec lædant examina fuci.
Neu milium furentur aues: neu uellera sentes
Succida: neu lappas apprehendat lana sequentes.
Diua gubernatrix hominum: custodia uatum
Diua laborantum requies: medicina dolentum
Et tutela gregum nostris precor annue uotis.
Talibus orabat Pollux, ego postibus hærens
In baculum pede porrecto recitata notabam
Altius: ac memori condebam singula mente.
Alph. Candide Polluci pro sollicitudine tanta.
Pro precis officio: pro religione putasne
Dandum aliquid nobis? pietate pecuia crescunt.
Candi. Quidni aliquid dandum est? opus est psoluere crates
Alph. Rusticus es: crates etenim pro gratibus inquis.
Candi. Crates & grates paruo discrimine distant
Dandum aliquid, neu bis detur sine pascha reuerti.
Quando sacerdotes cõmissa piacula soluunt.
Alph. Quid dabimus? uituli grauis est iactura, uel agnum
Vel Leporem. pietas etiam laudabilis Anser.
Candi. Dona docet tempus, lepores brumalia dona.
Quando niue hyberna currendi erepta facultas
Anser ad autumni finem: nonasq; calendas.
Pertinet: ęstatis: Coryli: noua poma: racemi
Munera: lactentes ędi sunt ueris: & agni.
Tunc si de cordis aliquem conspexeris ęgrum.

Ac tenuem: qui nec uendi nec uiuere possit.
Munus erit solemne satis: donabimus agnum.
Ipse mihi cum iam regredi post prandia uellem
Carmina de nymphe solénibus eruta fastis
Tradidit: & dixit: si quando grauabere curis,
Hæc cane: pro mentis medicamine carmē habeto.
Quando Molorcheo titan descendit ab astro
Pronus: & astreæ iam limina Virginis intrat
Virgine lętetur pubes & cana senectus.
Transiit ad superos: & olympica regna petiuit
Ogdoas: ut toto iam tertia fluxerit orbe.
Festa dies iterum, natalia Virginis: aras
Ignibus illustrant: offert noua liba sacerdos.
Libra redit noctes properans ęquare diebus.
Exultat Picenus ager, uehit Adria puppes
Illyricas & chaonias: cum mercibus adsunt
Tusci: Vmbri: Veneti: Siculi: Lauretica templa
Cum donis turmatim adeunt: uotisq; solutis
In sublime iugum lęti ad commertia tendunt.
Et cum Thessalicas cursu breuiore sagittas
Sol subiit: & frigent urentibus arua pruinis.
Clausa Gynecei sacris penetralibus hausit.
Corde deum toto proprios oblita parenten
Et cum semiferi fugiens chironis ab arcu
Languet ad hyberni glacialia limina capri.
Induat ornatas: & mas & fœmina uestes.
Lætitiaq; diemq; celebrent: quo semine sacro.
Coniugis annosus grauidam pater imbuit aluum.
Illa dies etenim sanctę primordia nymphę

Festa della madona di Imbre

Fecit: & in nostras uetuit descendere sordes.
Cum uolat imbrisera lampas Phœbea sub urna
Ad uernos reditura dies: iam proxima ueri.
Ite nurus omnes, sacros altaribus ignes
Tura focis: faculas manibus date: ducite pompam.
Attulit in templum noua dona puerpera Virgo
Quando gregis princeps aurato uellere fulgens
Incipiet zephyris aperire tepentibus annum
Et dare maiores luci quam noctibus horas.
Aliger occultam redeat Paranymphus in ędem.
Et noua miranti referat mandata puellę.
Festa dies tuscis populos de collibus omnes
Cogit: & agricolas uocat ad Florentia templa.
Tum quoq; sed tenui Virgo prius interuallo
Nupsit & hęc teneris lux est celebranda puellis.
Quando sub extrema Cancri testudine Phœbus
Voluitur: & reuehit uicina canicula morbos.
Thure piam celebrare diem, redit hospita mater
In proprios a matre lares altaria circum
Primitias Cereris geminę suspendite matri.
Ista dedit Polux: uigilans quę in montibus olim
Fecerat ad pecudum caulas: dum nocte serena.
Militiam cœli sparsosq; examinat ignes.
His quoq; plura dedit: sed carmina plura referri
Non sinit extremum deponens uespera Solem.

❡Egloga nona quę dicitur Falco de moribus curię Romanæ. Colloquutores Faustulus & Candidus. Post religionis ingressum.

Andide quo casu patriis procul actus ab oris.
Hæc in rura uenis? hic pascua nulla, nec amnes.
Nec liquidi fontes: nec ouilia tuta nec umbræ
Et tamen assiduos gregis hæc pascuntur in usus Candi.
Faustule me noster Corydon qui plurima quondam
His armenta locis habuit: magnamq; peculii
Congeriem fecit: pecori me credere adegit
Esse salutares istis in montibus herbas.
At postquam segnes agros & inertia saxa
Vidimus, & siccis arentem fontibus undam
Pœnituit longęq; uiæ patriæq; relictæ.
Postquam te incolumen saltus intrare latinos Fau.
Contigit: antiqui potes hęc mea tecta subire
Iure sodalitii. sunt hic mihi pauperis agri
Iugera pauca. meę uix sufficientia uitę
Quicquid id est: commune puta. tibi forsitan ulla
Prospera sors aderit. fortuna simillima uento est.
Cariceę succede casę: dum pręterit ęstus
Dum grex in gelida procumbens ruminat umbra
Pone pedem. discumbe parum. recreabere potu
Potu opus est. potu iste grauis compescitur ęstus
Pocula prehende. fluet melius post pocula sermo
Pocula quis tanta demens ęstate recuset? Candi.
Vina sitim minuunt: animique doloribus obstant. Fau.
Vina ut amicitias uires ita corporis augent.
Hęc parit hora bonos: si patria uina racemos. Candi.
Funde iterum. potare semel: gustare. secundus

Colluit os potus, calefacta refrigerat ora
Tertius, arma siti bellumq; indicere, quartus
Aggreditur, quintus pugnat, uictoria sexti est.
Septimus (Aenophili senis hæc doctrina) triũphat.
Res est consiliis secura fidelibus uti.
Vtile doctrinis præbere senilibus aures.
Victa sitis, mens ęgra manet: curęq; supersunt.
Fau. Vt sedata sitis sic mens sedabitur ęgra
Funde merum bibe: cardiaco medicina dolori hæc
Vtitur ad curas isto medicamine Roma.
Candi. Omne opus atq; labor uult interualla, quiescat
Obba parum: contra muscas impone tabellam.
Non madet imbre dies: nec habet nox humida rorẽ
Crescere nec duris possunt in cotibus herbæ.
Importuna fames: labor improbus: aeris ardor
Confecere gregem macie: uix debile corpus
Spiritus ęger agit: uacua cute porrigit ossa
Clunis: & exilis caua contrahit ilia uenter.
Hic aries qui fronte lupos cornuq; petebat
Nunc oue debilior pauidoq; fugacior agno est.
Hæc mihi, sed nimium me ardentia uota ferebant.
Omnia diuino prędixerat omine Cornix.
Vix egressus eram limen: cum tristia portans
Auguria: a dextra uenit: tegetisq; sinistrę
Culmine consedit: pressoq; minaciter ore
Vociferans iter auspicio prohibebat aperto.
Heu pecus infœlix quod lacte et prole solebas
Affluere: in nostris licuit dum pascere campis.
Gramina dum quęris: succi plus perdis eundó

Quam referas pastu: simul hic tabescimus ambo
Tu tenui uictu: curis ego uictus amaris.
O nostrę regionis opes: o florida prata.
O campi uirides: o pascua læta, feraxq; Fau.
Et nunquam sine fruge solum: currentia passim
Flumina per uillas: riui per rura per hortos.
Hinc pecus: hinc agri pingues, sub sidere cancri
Cum tritura sonat passim: cum Iulius ardet.
Arua uirent, textę lento de uimine sepes
Poma ferunt, redolent ipsis in uepribus herbæ.
O nemorum dulces umbre: mollesq; susuri Candi.
Quos tecum memini gelidis carpsisse sub umbris
Turturis ad gemitus: ad hirūdinis ac Philomenę
Carmina: cum primis resonant arbusta cicadis.
Aura strepens foliis nemorum ueniebat ab euro:
Et baccata super tendebat brachia cornus.
Ipse solo recubans pecudes gestire uidebam
Atq; alacres teneris luctari cornibus agnos.
Post somnos per gramen humi nunc ore supino
Aut flatu implebam calamos: aut uoce canebam.
Pectore nunc prono rutilantia fraga legebam.
Viuere tum felix poteras: diciq; beatus. Fau.
Sed bona quod nondum fueras expertus acerbam,
Villis erat tibi: teq; ideo fortuna reliquit.
Quando iterum ueniet: ueniet si forsitan unquam
Sicut capreolis sursum nitentibus hęrent
Stipitibus uites: stringuntq; tenaciter ulmos,
Sic illam tu prende manu: neu desere prensam,
It; redit; effigiem mutat; nec imagine constat,

Par lamiis quas nocte ferunt errare per umbras.
Mobilis ut facies: ita mens deludere gaudens
Quod dederat tollit. pensi nihil. omnia casu.
Qui nimium metuunt sapiuntue: repellit: & odit.

Candi. Delitias patrii quotiens reminiscimur agri,
Ferre tot ærumnas animo non possumus ęquo.
Sed quo mente feror? casu afflictatus acerbo
Vnde magis crucier: fœlicia tempora uoluo.
Maius adest: florent uites humilesq; genistę.
Iam spicata seges: Malus iam punica multo
Flore rubet: redolent sæpes albente Sabuco
In patria: per rura Padi, per pascua Minti.
Hic uero nec dum incipiunt pubescere montes.
Quod si uere solum torpet: quid frigora brumę?
Solstitiumq; feret? gelidis cum terra pruinis
Albicat: & rapido cum cœlum incanduit ęstu?
Sunt tamen hic armenta, quibus cutis uuida ceruix
Non signata iugis, gemino frons ardua cornu.
Luxuriansq; toris pectus, nisi pabula carpant.
Non erit hac tanta humectum pinguedine corpus.

Fau. Hæc armenta quibus caput a tellure leuatur
Altius, & cui sunt longa internodia crurum.
Cuncta uorant, herbas primum, mox ore supino
Arboreas frondes, summęq; cacumina syluę.
Hoc imbelle pecus quod humi nascentia tantum
Gramina decerpit, uacuis ieiunat in aruis.

Candi. Quid uerbis opus est? cunctis animantibus una est
Conditio, semper maiora minoribus obsunt.
Agna lupo: mites aquilis sunt pręda columbæ:

Innocuos Delphin uenatur in æquore pisces.
Vnde fit hoc? certe res prodigiosa uidetur.
Hæc loca si procul hinc uideas e rupibus altis
Pingue solum: & multo uestitum gramine dicas.
Quo magis appropias tanto magis omnia sordent
Hoc est Roma uiris: auibus quod Noctua trūco Fau.
Insidet. & tanquam uolucrum regina superbis
Nutibus a longe plæbem uocat: inscia fraudis
Turba coit. grandes oculos mirantur & aures.
Turpe caput: rostriq; minacis acumen aduncum.
Dumq; super uirgulta agili leuitate feruntur
Nunc huc: nunc illuc: aliis uestigia filum
Illa queat. retinent alias lita uimia uisco.
Prædaq; sunt omnes ueribus torrenda salignis.
O bellum hoc. poterit dici nihil aptius unquam. Candi.
Sed procul en coluber tortos in puluere gressus
Flectit: & exertis sitiens ferit æra linguis.
Candide quæ moneo memori sub pectore serua. Faust.
Quando inter syluas graderis defende galero
Lumina: namq; rubi prætendunt spicula longis
Dentibus: & curuus descerpit pallia mucro.
Nec depone pedum. multaq; armare memento
Cote sinum: ne te subito nouus opprimat hostis.
Et perone pedem tegito. spineta colubris
Plena hominum uitæ m...su insidiantur amaro.
Et nunc longa dies æstu facit acre uenenum.
Mille lupi totidem uulpes in uallibus istis
Lustra tenent. & quod dirum ac mirabile dictu est
Ipsi homines (huius tanta est uiolentia cœli)
Sæpe lupi effigiem moresq; assumere uidi.

Inq; suum sæuire gregem: multaq; madere
Cæde sui pecoris: factum uicinia ridet.
Nec scelus exhorret: nec talibus obuiat ausis.
Sæpe etiam miris apparent monstra figuris.
Quæ tellus affecta malis influxibus ædit.
Sæpe canes tantam in rabiem uertuntur: ut ipsos
Vincant cæde lupos: & qui tutela fuerunt
Hostiles ineunt animos: & ouilia mactant.
Fama est ægyptum coluisse animalia quædam.
Et pro numinibus multas habuisse ferarum.
Ista superstitio minor est q̃ nostra: ferarum
Hic aras habet omne genus: contraria certe
Naturæ res atq; deo: qui dicitur olim
Præposuisse hominem cunctis animantibus unum
Sępe etiam morbosa ętas: & pestifer annus
Ingruit: & passim languens pecus omne per arua
Sternitur: extinctæ dum ballat ad ubera matris
Agnus obit, moritur duro sub pondere taurus.
Nec modus est morbo: non est medicina ueneno.
Sed uicina domus uicino a limine mortem
Haurit: & assidue sumunt contagia uires
Ista feras raro pestis rapit, utile semper
Fert pecus: extinctas caulas epulantur atroci
Dente lupi: nostraq; ferę iactura opulescunt.
Candi. Heu heu q̃ præceps miserum me insania traxit.
Credere fallaci grauis est dementia famę.
Romuleos colles: Tyberim: Romanaq; tecta
Audieram: & studio mens est accensa uidendi.
Ducendiq; bonis in tot pręstantibus æuum.
Accessi cum parte gregis, tentoria demens

Totum pene larem cum pastoralibus armis
Trans iuga summa tuli: mulctralia: cymbia athena
Et cacabos: & quo formatur caseus orbem
Phagineū: impensam atq; operas amisimus omnes
Quid faciam? quo me uertam? sperata negantur
Pabula: tot casus: tot ubiq; pericula, cogor
In ueteres remeare casas: & cœpta fateri
Consiliis egressa malis: iterumq; per æstus
Et montana pati longos per saxa labores.
Heu pecus infœlix o lęuo sidere pastor
Huc auecte: fuit multo pręstantius istud
Ignorasse solum: patrioq; in limine tutos
Consumpsisse dies: gelidis senuisse sub antris:
Atq; Padi circum ripas Atesisue per agros:
Aut ubi per uirides campos & pascua nota
Mintius it, uel qua uitreo natat Abdua cursu
Consedisse: gregem pauisse salubribus herbis.
Te tua credulitas: & me mea fallit in oras. Faust.
Vidi ego supremæ qui prosperitatis habebant
Culmina: dum laudata petunt: cecidisse: necunquam
Emersisse malis: facit experientia cautos.
Hi prius explorant: & non laudata sequuntur
Omnia laude carent quę sunt meliora, fuerunt
Non nego quæ famam retinent: ac nomina seruant
Cuncta suis pollent uicibus: Luna: Adria: Troya.
Saluia: qua nobis memorabat sæpius Vmber.
Nomine sunt solo: deleuit cætera tempus.
Si minor est patriæ forsan modo gloria nostræ
Res tamen est melior: laudatæ gloria Romæ
Quanta sit; in toto non est qui nesciat orbe.

Fama quidem manet:utilitas antiqua recessit.
Illi prisca quibus maduerunt pascua fontes
Nunc humore carent:uenis aqua defuit haustis.
Nulla pluit nubes, Tyberis non irrigat agros.
Tempus aquę ductus ueteres contriuit:& arcus.
Et castella ruunt.procul hinc:procul ite capellæ.
Hinc ieiuna fames:& languida regnat ęgestas.
Hic tamen(ut fama est)& nos quoqꝫ uidimus ipsi
Pastor adest quadam ducens ex alite nomen.
Lanigeri pecoris diues:ditissimus agri.
Carmine qui priscos uates atqꝫ Orphea uincat.
Orphea qui traxit syluas & saxa canendo.
Hic alios omni tantum uirtute Latinos
Exuperat:quantum Tyberim Padus Abdua macrā.
Lenta salix iuncum:tribulos rosa populus algam.
Credimus hunc illi similem:cui Tityrus olim
Bisslenos fumare dies altaria fecit.
Hic ouium custos ipso uigilantior Argo.
Daphnide nec solum sed eo qui dicitur olim
Admeti pauisse greges per Thessala rura.
Doctor.omne pecus solymi curare magistri
Dignus:& antiquo dignus succedere patri
Qui fuit assyrii pecoris post retia pastor
Iste potest seruare gregem:depellere morbos.
Humectare solum:dare pascua:soluere fontes:
Canciliare Iouem:fures arcere:luposqꝫ.
Si fauet iste mane.quod si negat iste fauorem.
Candide coge pecus.melioraqꝫ pascua quęre.

Egloga decima:que dicitur Bembus de fratrū ob-

seruantium & nō obseruantium cōtrouersia. Colloquutores Candidus: Bembus: Batrachus: & Myrmix. Post religionis ingressum.

Axima pastores agitat discordia Bembe. Candi.
Qui solymos colles: galilæaq; rura colebant.
Batrachus hinc Myrmix: illic certare parati
Iudice te paucis si non audire recusas.
Et nisi te reuocant maiora negocia: dicent
Tu pater es uatum: tu scis componere lites:
Iurgiaq; & blandis conuitia tollere uerbis.
Te quoq; pierios (fama est) potasse liquores.
Et uidisse deas: quibus est custodia sacri
Fontis: & Eurotæ campos: ac phocidis arua.
Ipse ubi fronde sua tibi tempora cinxit Apollo
Dona dedit citharam: neruos & eburnea plectra.
Dicite quando quidem tepidos admouit ad ignes Bemb.
Nos hyberna dies: dum non sinit ire per agros
Bruma gregem: flatu Boreas dum sæuit acuto.
Dum riget omne solum: tectis dum plurima pendet
Stiria dum torpent sub aquis glacialibus amnes.
Ocia damnantur: quæ nulla negocia tractant. Myr.
Pastores genus infœlix: æstate uagamur
Pro grege solliciti: sed cum nos frigidus imber
Continet in stabulis: lites & iurgia surgunt.
Qui ueteres audent ritus mutare: suoq; Bat.
Arbitrio: & nullis ducunt sub legibus æuum.
Hi sunt o Myrmix: qui bella domestica gignunt.
De ueteri ritu: de consuetudine patrum Bem.

Rixa igitur uobis? leges moresq; parentum
Batrache dic: dic cur nostrum uenistis in orbem
Ex Phœnice solo, nos pascua uidimus illa.
Vidimus herbosos fœlici ulligine campos.
Vertice Carmeli uitreis uberrimus undis
Fons cadit: & rauco densum nemus irrigat amne.
Vidimus & Iordanis aquas: ubi maximus olim
Pastor oues mergens scabiem resecauit auitam
Amnis hic a Libano ueniens Galilæa per arua
Transit & ampla lacu consurgit in æquora magno
Vnda cohit rursum: rursum mare fundit apertum:
Vrbs ubi Romani de nomine dicta Tiberi.
Vnda cohit rursum: tandem Hiericonte relicta
Intrat in infames Asphalti gurgidis undas.
Hinc satis est nos oram omnem uidisse probatum.
Dicite: & hinc tandem uestras demergite lites.
Myr. Batrachus audaci semper sese ingerit ore.
Et mihi se præfert magno temerarius ausu.
Batra. Non ego me ingessi: processi a Iudice iussus.
Bem. Pone pedem Myrmix: & tu quoq; Batrache: nõ est
Orandum armatis manibus: sed mentibus ęquis.
Batrache dic: Myrmix animi compesce furorem
Interea ut ueniat magis ad responsa paratus.
Qui furit insanit: qui uero insanit amaro
Impatiens animo: nec corda: nec ora gubernat:
Quicquid ait uanum est: quicquid molitur ineptum.
Bat. Bembe genus nostrum: generisq; exordia dicam
Venimus Assyriis ut candidus inquit: ab oris
Est pater Helias nobis: qui sustulit armis
Pastorum genus omne; malum; qui traxit olympo

Flamigeros ignes: qui ascendit in æthera curru.
Nobile & antiquum genus hoc: & clara propago. Bemb.
Pastores alii quotquot per rura uagantur Bat.
Omnia sunt riui nostris a fontibus orti.
Nos dedimus leges: pascendi: ostendimus artem.
Quo magis hi peccant: qui cum sine ordine primi:
Primatum amittunt studia inconsulta sequendo
Nox radix: alii rami: sed nos quoq; rami.
A ueteri radice patrum iam ætate caduci.
Tradidit Helias certam pastoribus artem
Qua curare greges: qua noxia pabula fas est
Discere & occultos imbres: uentosq; latentes.
Quiue salutaris foret: & qui pestifer annus.
Signa dedit: nihil omisit quod ouilia tangat
Sed foris ille fluens: carmeli e rupibus altis
Tam nitidus quondam tam dulci lympidus unda.
Tramite mutato (patet id) modo currit in austrum
Sed prius (extat adhuc uetus alueus) ibat ad ortum
Hic cursus fecere nouos, liquere priores.
Quos dederat riuo ueterum prudentia patrum.
Quid tibi siue nouo currat: seu tramite prisco. Myr.
Dummodo fœcundis humectet pascua lymphis?
Et quid de cœli quæreris regione? per austrum
Solis iter: melior uitis: quæ respicit aurum.
Et melior legitur lybycis de collibus uua.
Est melior Taxus: Boream quę respicit, ergo Bat.
In Boream melius poterat decurrere riuus.
Pastor es: & cura pecoris male sane relicta
Sermonem de uite facis: quasi legibus hisdem
Grex & uitis eant, nec quod discrimen in undis

Gramineq; & uentis nostri: & quam noxius Auster
Sit pecori. disce a Roma si noxius Auster.
Cur Mutinensis agri pecudes sunt uellere fusco?
Cur Clitumnus habet niueas? cur Mantua molli
Lanitio excellit: Veronaq; proxima Manto?
Vnde hæc multiplici rerum uariantia forma?
Non aliunde nisi a cœlis a gramine & unda.
Bem. Candide utrūq; pedū ꝑcul hinc (rogo) ꝓtinus aufer
Inter eos hodie uideo bellum acre futurum.
Clam cape: et auferto: subter sarmenta reconde.
Bat. Bembe mihi tecum sermo est: dum uiximus una.
Dum commune pecus nobis fuit: hei mihi quantum
Dedecus: heu quod suut pecudes incommoda passæ
Nec mersare gregem fluuio: nec uellera certis
Temporibus: sicut mos est: tondere licebat.
Nudabant spineta pecus. nudata secabant
Terga rubi. scabie cutis aspera tabidus humor
Pestis: et in totum serpebant ulcera corpus.
Multum igitur refert pecudes quæ pabula carpant.
Flumina quę potent: et qua regione morentur.
Dic mihi dic Mirmix: priscum cur lana colorem
Perdidit? hęc gregibus quidnam noua uellera fecit?
Cur pecus est nigrum: quod erat melioribus annis
Clarum? immutarunt mutati uellera mores.
Bembe ad te redeo. paucis absoluere nitar.
Sed quo digna omni tua sit sententia laude.
Vera loquar: tu iura tenes: ego facta docebo.
Iudicium reddit uerum enarratio uera.
His animaduersis ęgre tot damna ferentes
Venimus ad fontem. riuūq; a uertice summo

Scrutari mihi cura fuit. tu prouide Myrmix
Interea nidos auium: uel dorcada paruam
Venabare: tuę quę dona darentur amatę.
Bembe uides ut aperta in me conuicia torquet? Myr.
Auguror: ista manulis est non ore agitanda.
Mos mihi non lingua: maledicta refellere dextra.
Batrache ne uerum taceam: linguosior ęquo es. Candi.
Iurgia billem acuunt conuicia pectus acerbant.
Non tibi cum puero res est: nec homũcio Myrmix
Res male tuta: uiros lingua irritare proterua.
Da ueniam Myrmix: amitam proferre uolenti Bat.
Nescio quis mihi misit in os malus error amatam.
Do ueniam: caue ne rursum me uoce lacessas. Myr.
Alueus excelsa saliens de rupe lacunam Batra.
Foderat: et clausis ripas æquauerat undis.
Gurges erat textu syluarum umbrosus opaco.
Densa q; sepierant tristem spineta lacunam.
Mille uenenorum species in gurgite uidi.
Mille secus ripas in opaco margine: mille
Per nemus ad lymphas sinuoso serpere gressu.
Obstupui: & rapido rediens ad ouilia cursu
Incipio paleas furcas uersare tricorni.
Ecce caput tollit coluber: linguaq; trisulca
Sibilat: inflatur fauces: nepa liuida tendit
Brachia: uentosus profert uestigia buffo.
Vipera per stipulam gradiens strepit: o loca dixi
Non pecori tantum: uerum & pastoribus ipsis
Noxia: mox grege diuiso de sedibus illis
Pascua quæsitum tristis meliora recessi.
Perq; iter antiquum fontis noua flumina duxi

In campos: ubi prima suos aurora colores
Explicat: & croceos Phœbi redeuntis ad ortus.
Hic mihi fœcundæ pecudes: hic pascua læta.
Et sine labe liquor: dulces sine crimine lymphæ.
Hæc loca primæui sunt quæ coluere parentes
Signa casæ superant: puteus: cariosaq; ligna
Fixa solo: seiuncta pedum discrimine septem.
Et focus: & lacera quæ cingitur area sępe.
Cura uitis leuibus rerum solet esse nouarum.
Myr. Propterea certe noua pascua quæris: & amnes
Fingis inauditos: & uis nouus auctor haberi.
Cura uiris grauibus rerum solet esse suarum.
Bat. Propterea Myrmix nimis a grauitate recedis.
Hæc nouitas non est nouitas: sed uera uetustas.
Religio & pietas patrum instaurata resurgit:
Quam tua corrupit leuitas: & nota tuorum
Segnities: igitur si quis labentia tecta
Erigat: & sterilem qui mansuefecerit agrum
Iudice te damnandus erit? non ponitur arbor
Altera: sed ueteri inseritur bona uirgula trunco.
Segne prius lignum nostro fit fertile cultu.
Myr. Quãuis pingue tuo pecori sit gramen & unda
Defecata: tamen multę cum matribus agnæ.
Interiere: lupi & pastæ meminere uolucres.
Bat. Hęc fateor: quæ dira tuę contagia pestis
Accepere: etiam procul aspicientibus obsunt.
Tantum uirus inest: uestri uis tanta ueneni.
Propterea magis atq; magis discedere semper
Est animus: patitur pecus hęc incõmoda nostrum
Sola: q in uastam nondum discessit aremum.

Nec satis a uobis: procul in deserta recessit.
Batrache de gregibus mentiris plurima nostris. Myr.
Certe alienarum tibi cura superflua rerum.
Et temere assumis partes censoris iniqui.
Cur mihi: qui pasco: ciuium pecus: ista tueri
Non licuit? solisne domus mea cognita uobis?
Ethiopes una quoniam nigredine sordent. Batra.
Ille color nulli uicio datur, omnibus idem
Vultus & alterius siquis reprenderet ora.
Et sua damnaret, pecori pecorisq; magistris
Fex eadem: scabies eadem: cutis & color idem.
Parcite iam satis est lis intellecta: diesq; Bemb.
Inclinata cadit: iam post iuga summa ruit Sol.
Audite o magni generis longęua propago.
Lite super uestra quæ sit sententia nostra.
Batrache me audaci totiens sermone lacessis. Myr.
Non ego: sed non ęqua magis te causa lacessit. Batra.
Iudiciumq; timet sibi mens male conscia iustum.
Quando inimicitias tempus deponere: rursum Candi.
Vestra nouas lites uecordia suscitat: ergo
Perpetuis hęc rixa odiis æterna manebit?
Quę uos debilitas capitis: quę insania uexat?
Non pudet his uti tanto sub iudice nugis?
Ergo animis audite æquis odiisq; sepultis
Vltima doctiloqui: quæ sit sententia Bembi.
Ferte per antiquos patrum uestigia gressus. Bemb.
Et ueteres seruate uias: reuocate uagantes
Per ualles & saxa greges: per lustra ferarum.
Figite in antiquis iterum magalia campis.

Fratris Baptistę Mantuani Carmelitę Theologi ad Reuerendissi. & Illust. Sigismundū Gonzag. Prothonotarium. Elegia contra Amorem.

Onsuluit pietas: ut te Sigismūde monerē
Cōmunem iuuenum ne sequerere uiam.
Oīs enim tenera puer ut lanugine uernat
Perdere in insano tempus amore solet.
Quo caueas igitur scelus hoc: animiq; uenenum.
Quid sit amor paucis instituare modis.
Mentis amor uitium iuuenile cupidine formæ
Visu animi robur debilitante satum.
Hoc ubi corda premens humana tenacius hesit:
Obligat imposito colla subacta iugo.
Et trahit in facinus Veneri quodcunq; uidetur.
Nil ueritum leges imperiumq; dei.
Res horrenda: facit licitum scelus omne uideri.
Sic iacet affectu mens hebetata malo.
Vt notus æstiuis obnubilat aera nimbis:
Et tenet oppressum sole latente diem.
Sic amor ante oculos animi uelamina tendit:
Et trahit in cœcum pectora nostra chaos.
Hinc securus amans per aperta pericula fertur:
Quæ nisi mentis inops: nullus adire uelit.
Hic positis noctu scalis super alta domorum
Tecta salit: getico dum riget aura gelu.
Hic iacet in latebris: loculoq; reconditur arcto.
Spem titubans inter fluctuat atq; metum.
Pugnat in ambiguo sententia pectore duplex
Vellet amore frui: uellet inire fugam.

Ille subit gladios: & pro muliere duellum
Mox init: ægestam sanguinolentis humum.
Fit pecus omnis amans: dum pro ratione libido
Iudicium nutu temperat omne suo.
Quisquis enim uiuit sine lumine mentis & usu
Fert hominis uultus: ingeniumq; feræ.
Est pecus: & fallax hominem mentitur imago.
Testis opus melior: ueridicumq; magis.
Anser aquis gaudet: syluis Aper: aere Falco.
Legibus Humanum consilioq; genus.
Sirenes Satyri: panes. Nymphæq; marinæ
Et Lamiæ Humani corporis ora ferunt.
Si uideas uultus: homines uidisse putabis.
Esse feras constat: si intuearis opus.
Hinc igitur fati non sunt mendacia uates.
Quando homini uultus imposuere nouos.
Qui partim sensu partim ratione feruntur.
Nec uiuunt totos cum pietate dies:
Hi sunt Centauri: Minotauriq; biformes
Monstra (quibus duplex ambiguumq; genus)
Talia significant animos in amore iacentes.
Continue in mutum degenerare pecus.
Hinc bouis effigiem subit Inachis: æquora subter
Latrat: & absorptas Scylla profundit aquas.
Nyctimene in noctis uolucrem conuersa: Medusæ
Tempora uiperæ complicuere comæ.
Vtq; scias quantum ualeat subuertere mentes
Inferior nullis cladibus iste furor.
Aspice Leandrum spatiosa per æquora nantem
In se odium fati sollicitare sui.

Aſpice paſtorem Phrygium Spartana ferentem
Furta domus: lachrymas: excidiumq; ſuę.
Suaſit amor Scyllę regno ſpoliare parentem.
Et dare Gnoſiaco ſe: patriamq; duci.
Tanta animo rabies: hoſtem prępronere patri
Conſuluit ſæuo ſęuior angue puer.
Aſpice Theſaeę redeuntia uela carinę
Ferre Iouis neptes furta ſuperba duas.
Crudeles caſus triſtemq; attende rapinam
Nec ſeruaſſe datam fœdera uana fidem.
Quid referam Cinyrę coitum? quid Biblidis ignem?
Et ſcelera admiſſo Paſiphaæa boue?
Phaſias hoſpitibus dedit aurea uellera Grais.
Et ſecuit dura pignora parua manu.
Heu facinus crudele: parens in ſanguine nati
Tingitur: in ſobolem carnificata ſuam.
Ira malum minus eſt breuibus quia pręterit horis.
Longa uenenoſus tempora uiuit Amor
Viuit: & aſſiduis hominem cruciatibus angit.
Et tenet ardenti corda ſepulta foco.
Cętera quę noſtrum dicit mortalia uulgus
Crimina ſunt longe perniciosa minus.
His etenim ſatis eſt uni nocuiſſe. Cupido
Vult homines ſaltem pręcipitare duos.
Semper enim tali febrit quicunq; ueneno
Vult alium uicio cōmaculare pari.
Aſpice quam uariis erymanthida Iupiter Vrſam
Cœpit: ur eſt uirgo ludificata: modis
Quot ſtuduit uerbis Daphnem facundus Apollo
Flectere: & ardori conciliare ſuo.

Te cui magnanimo grandes in pectore curas
Parturit antiquę gloria longa domus.
Et cui maiorum laudes calcaria subdunt
Vt studeas atauis non minor esse tuis.
Hanc decet ex animo penitus conuellere pestem,
Et sepire omnes: ne feriare uias.
Ac uitare locos: puer hic ubi rhetia tendit
Atq; ubi in insidiis ipse latere solet.
Retia sunt iuuenum uultus: et amabilis ętas.
Quę rapiunt sensus illaqueantq; nouos.
Corda retundit amor: generosa negocia frangit
Nec nisi fœmineum mente uolutat opus
Grandibus inceptis: studiisq; uirilibus obstat
Nec probat Heroa fortiter acta manu.
Negligit insignes: quę sunt paritura triumphos
Et decora: et titulos extimat asse minus.
Delitias: unguenta: iocos: & inertia laudat
Ocia: & ad Phrygios fila reducta modos
Inuidus ęneam Libycis tentauit in oris
Sistere ne in Latium prosequeretur iter.
Ne iacta imperii primordia poneret Alba
Vnde sata est orbis Roma futura caput
Estuat amissa Bryseide magnus Achilles
Languet & agricolis ferre recusat opem.
Sic amor clatam studuit subuertere mentem.
Vt Venerem Graios poneret ante duces.
Vt iuuenis tantum decus obscuraret: & arma
Græca forent lęso debiliora duce.
Et quia nudus amor studet exhaurire sequaces
Eximias luxu dilapidante domos.

Hinc ubi quis lautis minuit patrimonia mensis,
Ambulat attrita tristis inopsq; toga.
Et quas cura patrum multis sudauerat annis
Fœmina longæuas una triumphat opes.
Et quoniam puer est: leuium solatia rerum
Qualia blandiciç: basia: carmen amat.
Et quia penatus: cito mobilis: & quia cœcus
Prçcipiti fertur per scelus omne gradu.
Et quia fert arcus: mucronigerāq; pharetram
Atq; facem mala mens: ingeniumq; ferox.
Incipit a risu: curis coalescit amaris.
Desinit in lachrymas improbus iste furor.
Quisquis amat igitur: quāquam fortuna secundet,
Et facilem puppi det leuis aura uiam.
Sis memor euentus: uerasq; relabere cymba
Peruia tranquillo dum finit unda freto.
Et caue ne subita maris inuoluare procella.
Dum tonat ardenti fulminis ira Polo.
Nec habui ad prçsens tibi memoranda: putaui
Dum cupio ad summum promoueare decus.

Finis.

Impressum Mediolani Lignanoꝝ fratrum impensa.

